

Autor

Muhammed Muvaffak Selima

Preveo

Džemil Aboud Muhammed

Likovno i tehničko uređenje

Nedžad Kazić

Lektor i korektor

Nermina Ferizbegović

Recenzent

hfz Muhammed Porča

Obrada

Senaid Zaimović

Kompjuterska obrada

D&N, Zagreb

Izdavač

VISOKI SAUDIJSKI KOMITET ZA POMOĆ BIH

Drugo izdanje

KNJIGA BROJ

Besplatni primjerak

Sarajevo, 1996 - 1417 G. H.

U IME ALAHA MILOSTIVOG SAMILOSNOG

Prenosi Abdurrahman Ibn 'Auf da je Allahov poslanik (s.a.v.s.) rekao :

"Ebu Beker u Džennet | Omer će u Džennet | Osman će u Džennet | Alija će u Džennet | Talha će u Džennet | Ezzubejr će u Džennet | Abdurrahman Ibn Avf će u Džennet | Sa'd će u Džennet | Se'id će u Džennet | Ebu Ubejde Ibn eIDžerrah će u Džennet

Prenose Ahmed i Tirmizi

PREDGOVOR

Svi Allahovi poslanici, neka je na njih salavat i selam, imali su svoje drugove i učenike koji su od njih učili vjeru, praktikovali je u životu i širili ljudima, nagovještajući im radosne vijesti o Allahovoj nagradi i upozoravajući ih na Allahovu kaznu.

Drugovi Allahovog Poslanika, s.a.v.s., najbolji su drugovi i učenici koje poznaje povijest poslanika, neka je na njih selam. Najbolji su među njima, pak "deseterica obradovanih Džennetom", Allah je njima bio zadovoljan.

Ashabi - drugovi - Muhammeda, s.a.v.s., bili su primjer pokornosti, povinovanja i predanosti Allahu, dž.š., i Njegovog Poslanika, s.a.v.s., i to je poznato svakom ko je čitao njihove biografije, zabilježene u knjigama povijesti islama.

Tako su u Bici na Bedru, kada je Poslanik, s.a.v.s., tražio njihovo mišljenje, ashabi rekli: "Nećemo ti reći kao što su Musaovi drugovi rekli Musau, a.s.: "Idite ti i tvoj Gospodar pa se borite, mi ćemo ovdje sjediti", nego ti kažemo: "Borite se ti i tvoj Gospodar, a i mi ćemo se s vama boriti".

Kada su nevjernici iz plemena Kurejš pitali Hubejba bin 'Adijj: "Da li bi volio da je Muhammed na tvom mjestu, a da si ti spokojan među svojim u porodici?", on im je odgovorio: "Tako mi Allaha, ne bih volio da Allahovog Poslanika ubode trn a da sam ja među svojim u porodici!" Hubejb je ovo rekao u trenutku kada se nalazio pred smaknućem i raspećem, dok su se mnogi drugovi drugih poslanika odricali svojih poslanika samim činom izlaganja iskušenjima. Ashabi Allahovog Poslanika, s.a.v.s., dakle, ti su koji su povjerovali u njegovu poslanstvo i pomogli ga. Oni su ti koji su čuvali i sačuvali njegovu vjeru. Oni su ti koji su tu vjeru pronijeli na istok i zapad i oni su ti koji su u jednom vremenskom periodu radili na tome da ovu vjeru dostave nama.

Zbog svega ovoga dužni smo:

- 1) poštovati ih
- 2) biti zadovoljni njima i spominjati ih hvaleći ih onako kako su zaslužili,
- 3) suprostaviti se svakom ko ih omalovažava, ogovara i loše o njima govori,
- 4) poznavati njihove biografije i našu djecu naučiti kako da se na njih ugledaju,
- 5) nastojati oponašati ih, jer je spas u oponašanju plemenitih ljudi.

Ničiji iman (vjerovanje) neće biti potpun bez ljubavi prema ashabama Allahovog Poslanika, s.a.v.s., i članovima njegove porodice, kao i bez uvjerenja da su oni najbolji među svim vjernicima, jer ih Poslanik, s.a.v.s., voli a voli ih i Allah, dž.š., a i oni Njega, o čemu Uzvišeni kaže:

"...pa, Allah će njih dovesti ljude koje On voli i koji Njega vole, prema vjernicima ponizne, a prema nevjernicima ponosite." (EI-Maide: 54)

Kao što kaže Uzvišeni opisujući ih:

"Muhammed je Allahov Poslanik, a oni koji su s njim strogi su prema nevjernicima."

(EI-Feth: 29)

A Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao je:

"Allaha se bojte, Allaha se bojte u pogledu mojih ashaba. Nemojte ih, poslije mene, uzimati za cilj (predmet razgovora), pa ko ih zavoli, zavolio ih je iz ljubavi prema meni. Ko ih zamrzi, zamrzio ih je iz mržnje prema meni. A ko ih bude uznemiravao i mene je uznemirio -a ko mene uznemiri, uznemirio je time Allaha, dž.š., a ko uznemiri Allaha, dž.š., - On će ga brzo kazniti."

Mi vjerujemo da su oni bolji od svih vjernika (muslimana) zbog riječi Uzvišenog Allaha:

"Allah je zadovoljan s onim prethodnicima - prvim muhadžirima i ensarijama, te onima koji su ih slijedili u dobročinstvu, a i oni su Njime zadovoljni, za njih je On pripremio džennetske bašče, kroz koje će rijeke teći, i oni će vječno i zauvijek u njima boraviti. To je veliki uspjeh." (Et-Tevba: 7 00)

Muhammed, s.a.v.s., rekao je:

"Ne vrijeđajte moje ashabe" Tako mi Allaha, kada bi neko od vas podijelio zlata koliko je brdo Uhud, ne bi dostigao ono što su oni dostigli, dijeleći koliko pregršt ili pola pregršti!"

Vjerujemo da se međusobno razlikuju po vrijednosti i stepenu, shodno njihovom redoslijedu primanja islama. Tako su najbolji među njima četverica halifa: Ebu-Bekr, Omer, Osman i Alija, Allah njima bio zadovoljan, zatim ostala šesterica koja spadaju u "desetericu kojima je obećan Džennet", a to su: Talha bin 'Ubejdullah, Ez-Zubejr bin El-'Avvam, Sa'd bin Ebu-Vekkas, Se'id bin Zejd, Ebu-'Ubejde 'Amir bin El-Džerrah i 'Abdu-rrahman bin 'Avf. Zatim slijede drugi koji su obradovani Džennetom, kao što je Fatima Ez-Zehra i njena dva sina Hasan i Husein, Sabit bin Kajs, Bilal bin Rebbah i drugi, a

zatim učesnici prisege zvane "ER-RIDVAN", a bilo ih je 1400 ashaba, Allah njima bio zadovoljan. Ashabe volimo zbog toga što ih Allah voli. Najbolji među ashabima je Ebu-Bekr, a zatim slijede Omer, pa Osman, pa Alija. Allah njima bio zadovoljan, jer je Poslanik, s.a.v.s., rekao:

"Da sam iz svog ummeta uzeo sebi prijatelja, izabrao bih Ebu-Bekra za prijatelja; međutim on je moj brat i drug."

A i Ibn-Omer je rekao. "Govorili smo dok je Poslanik, s.a.v.s., bio živ: Ebu-Bekr, zatim Omer, pa Osman, pa Alija. To je saznao Allahov Poslanik, s.a.v.s., i nije negirao."

Mi odlike ashaba potvrđujemo i priznajemo im njihove osobine. Neke od tih odlika su slijedeće:

Allahov je Poslanik, s.a.v.s., za Ebu-Bekra, Omera i Osmana, kada su bili na Uhudu i kada se zemlja pod njima zatresla, rekao:

neseterica kojima je obećan džennet

"Smiri se, Uhude i Na tebi stoje: Vjerovjesnik, Siddik (Iskreli) i dva šehida."

Za Aliju, r.a., Poslanik, s.a.v.s., rekao je:

"Zar ne bi bio zadovoljan da mi budeš kao što je Harun bio Musau?"

Poslanik, s.a.v.s., rekao je:

"Fatima je prvakinja žena u Džennetu."

Zubejru bin El-'Avvamu rekao je:

"Svaki poslanik je imao pomoćnika (učenika), a moj pomoćnik je Ez-Zubejr bin El-'AVVAM."

Za Hasana i Husejnu ori je rekao:

"Moj Allahu, zavoli ih, a ja ih doista volim."

Abdullahu bin Omeru je rekao:

"Zaista je Abdullah dobar čovjek", a Zejdu bin Hanse je rekao: "Ti si naš brat i naš gospodar."

Mi smo dužni o njihovim lošim stvarima i neslaganju koje se zbilo među njima šutjeti, zbog riječi Allahovog Poslanika, s.a.v.s.:

"Ne vrijeđajte moje ashabe!"

"Nemojte ih, poslije mene, uzimati kao cilj (predmet svojih razgovora)"; "Ko ih bude uznemiravao, uznemirio je time i Allaha, dž.š. -ako Allaha, dž.š., uznemiri, On će ga ubrzo kazniti."

Mi, također, vjerujemo u čistoću i hurmet Poslanikovih, s.a.v.s., supruga i dužni smo biti zadovoljni njima i smatrati da su među njima najbolja Hatidža bint Huvejlid i 'Aiša bint Ebu-Bekr. Na ovom smo stanovištu zbog Allahovih riječi:

"Vjerovjesnik je preči vjernicima nego oni sami sebi, a žene njegove su im kao majke." (El-Ahzab: 6)

Molimo Allaha, dž.š., da nas uputi da se ugledamo na njih i da nas sastavi u Firdevsu (Džennetu) i neka je salavat i selam na našeg Poslanika, njegovu porodicu i ashabe.

EBU BEKR ES-SIDDIK

RADIJALAHU ANHU PRVI HALIFA I PRVI VJERNIK

Čovjeka pamtimo po njegovim djelima

Rodilo se jedno dijete, nakon što su ga roditelji dugo željeli. Nisu vjerovali da će im to dijete ostati živo. Majka mu je dala nadimak Ebu Bekr (prvenac), jer je on prvo dijete koje joj je ostalo živo. Allah je htio da to dijete, mršavo i bijele puti, odraste uz veliku njegu ugledne i slavne obitelji plemenitog roda.

Povijest Mekke svjedoči da je Ebu Bekr bio izvanredan rodoslovac, poznavalac imena svih arapskih plemena, rodova i ogranaka.

Pored toga, Allah ga je obdario plemenitim karakterom, osjećajnošću i okružio divnim društvom. Bio je vješt i pošten trgovac, staloženog ponašanja i bistra uma. Od svoje rane mladosti udaljavao se od svih oblika predislamske zabave. Bio je ugledan u svom plemenu Kurejš. Izabrali su ga na važan položaj procjenitelja odštete za obitelji - nehotice ubijenog. Na tom uglednom položaju može biti samo izuzetno častan i slavan čovjek.

Čovjek je vjere svoga prisnog prijatelja

Velika je sreća da je Ebu Bekr, radijallahu anhu, bio skoro istih godina kao i Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pa su mogli razumjeti situaciju i vrijeme u kome su živjeli.

Obojica su bili pravdoljubivi. Zato je Ebu Bekr Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem bio najdražiprijatelj. Još je više jačalo njihovu bliskost to, što je Ebu Bekr imao čisto srce. Čim ga je njegov prijatelj pozvao u islam po spuštanju Objave, Ebu Bekr je postao prvi muškarac koji je prihvatio islam.

Nikad se nije dvoumio da se odazove glasu istine i dobročinstva. To nije ništa neobično za Ebu Bekra, jer niko s ispravnim rasuđivanjem, kao Ebu Bekr, ne bi nikada odbio prihvatiti Objavu istine, koju je primio njegov čestiti i iskreni prijatelj od rane mladosti. Od tada ga je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nazvao Abdullah, umjesto prvog njegovog imena - Abdul Ka'be.

Eto tako je Ebu Bekr postao iskreni i pokorni sluga svoga Stvoritelja, Allaha, dželle šanuhu.

Uputiti druge, nalog Objave

Koliko je bio cijenjen među Kurejšijama, povijest najbolje potvrđuje. Bio je saučesnik u Objavi uz Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Bio je vješt govornik, uspijevao je privući veliki broj uglednih ljudi da prihvate islam, a između ostalih čak i šestericu onih kojima je obećan Džennet.

To su: Osman, Sa'd, Ibnu Avf, Talha, Ez-Zubejr i Ebu Ubejde. Nije ništa čudno što ih je uspio pridobiti za islam, jer svaki od ovih, koje je izabrao Ebu Bekr, bio je ravan jednom cijelom narodu. Bio je izložen nepravdi i mučenju od strane kurejšijskih mušrika. Koliko je puta njegov život bio u opasnosti od njih! Jedini "griješ" mu bijaše vjera u Allaha i to što slijedi poruku islama: "Moj Gospodar je Allah!" - a to nije ni grijeh ni zločin.

Njegova želja je udovoljiti Allahu, dželle šanuhu

Nisu srce i jezik jedini način da se okrenemo Allahu, dželle šanuhu. Ebu Bekr je uložio i svoj imetak da to bude još jedan izraz njegove borbe za islam. Veliki dio svog imanja je dao da pomogne siromašnim muslimanima, pa i da oslobodi veliki broj robova, za koje je plaćao oslobođenje od njihovih nemilosrdnih gospodara. Možda ste čuli da je

Bilal, muezzin Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, bio poznat po svom jakom, ugodnom i melodičnom glasu. On je jedan od onih koje je Ebu Bekr oslobodio mučenja kafira, tako da su muslimani mogli uživati u njegovu glasu i njegovim riječima: "Ehadun, Ehadun (Jedini, Jedini), svjedočim da nema boga osim Allaha i svjedočim da je Muhammed Njegov poslanik."

Moramo se podsjetiti na to čim čujemo muezzinov poziv na namaz. Kao što priznaju naša osjetila i naši jezici jednoću Allaha, dželle šanuhu. Bože, svjedočim da mi volimo Ebu Bekra i Bilala, kao i sve one koji izgovaraju riječ "Jedini", hrabro i jasno!

Zar da ubijete čovjeka zato što govori: "Allah je moj Gospodar?"

Kad je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio na namazu u Mesdžidul-haramu, u Mekki, došao je kafir Ukbe ibnu Ebi Muajt i gotovo zadavio Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, svojom košuljom. Niko od prisutnih nije se usudio da ga odbrani, osim Ebu Bekra, radijallahu anhu, koji se digao, pohitao plaćući i oslobodio Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, govoreći iz Kuhana: "... Zar da ubijete čovjeka zato što govori: "Gospodar moj je Allah!" onoga koji vam je donio jasne dokaze od Gospodara vašeg!?"

Kurejšije su na hiljade načina nastojali onemogućiti Ebu Bekra, radijallahu anhu, da širi islam. Zabranili su svojim mladićima, ženama i robovima da ga slušaju prilikom učenja Kur'ana, jer su se Kurejšije bojale da ne bi utjecao na njih svojim osjećajnim učenjem. Ljudi su se znali okupljati oko njega u velikom zanosu, ali su mu Kurejšije nanosile uvrede. Ebu Bekrovo djelovanje nije bilo samo djelovanje riječima, nego srcem, osjećajima, i svim djelima. Živio je samo za islam, koliko god ga to koštalo.

Ebu Bekre, ti si Essiddik!

Poslanik, sallallahu alejhi ve Sellem, se oženio Aišom kako bi mu bila najbolja supruga poslije hidžre. Imala je znanje i dobro ponašanje. To nije ništa čudno, jer ona je Iskrena, kći Iskrenog (Es-siddika), voljela pravdu od ranog djetinjstva. Taj nadimak ima uzvišeno značenje i opravdan razlog.

Jednom su nevjernici otišli njenom ocu, nakon što ih je Božiji Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obavijestio o svom noćnom putovanju (israu). Ali im Ebu Bekr reče: "Istina je ono što on kaže. Šta vam je u tome čudno? Kunem se Allahu, ako mi kaže da se uspeo na nebo, ja ću mu vjerovati! To bi vam bilo još čudnije!"

O tome je čuo Božiji Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i tada ga nazvao Essiddik (Iskreni). Sigurno je zaslužio što ga je Allah pohvalio u Kur'anu:

"A onaj koji donosi Istinu i koji u nju vjeruje, to je bogobojazni." (XXXIX; 3)

Prijatelj je najbolji pratilac

Ebu Bekr, radijallahu anhu, je s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, učinio hidžru u Medinu, prateći ga u pećini, štiteći ga od nevolje, plaćući, bojeći se za život Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem.

Vidite ga kako je sretan i nasmijan nakon Božije pomoći koja ih je pratila duž puta! Stigli su u Jesrib (staro ime za Medinu), te se taj grad nasmijao od sreće i ispunio vedrinom i svjetlošću, I Haridže ibnu Zijad El-Ensari bio je sretan, jer ga je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pobratimio s Ebu Bekrom, pa je postao prvi ministar Poslanika, radijallahu anhu, u mladoj islamskoj državi. Život muslimana u Medini bio je buran, a Ebu Bekr je bio simbol rijetke hrabrosti u borbama i ratovima, uvijek pokraj Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ne odvajajući se od njega. Priljubio se uz njega kao štit, da ga brani.

Njegovo mišljenje je bilo cijenjeno kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. On je predložio da se ude u borbu na Bedru. Također je predložio da se prihvati otkup za zarobljenike Kurejša, pa je tako i bilo. Njegova hrabrost došla je do izražaja u bitki na Uhudu, gdje je pokazao odlučnu nepokolebljivost, braneći Božijeg Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, s nekolicinom najvjernijih.

Prvi vjernik (pretekao nas u imanu)

Božja naklonost je htjela da Ebu Bekr, radijallahu anhu, bude prvi čovjek poslije Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. Muslimani su sve više bili zadovoljni njime. Eto, vidimo Omer ibnul-Hattab se čudi postupcima Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pri ugovoru na Hudejbiji, pa o tome obavještava Ebu Bekra.

Ebu Bekr na to odgovara riječima vjernika, koji se slaže s odlukom Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem: "... Ne prelazi, sine El-Hattaba, svoje granice, ja svjedočim i vjerujem da je on Božiji Poslanik!" Omer, radijallahu anhu, je to shvatio, nakon što je objavljena sura El-Fatiha.

Ono što potvrđuje njegov iman i prvenstvo u islamu, a povijest registira, činjenica je da je Ebu Bekr potrošio sav svoj imetak u slavu Allaha, snabdijevajući muslimansku vojsku, osim što je taj imetak koristio i za oslobađanje (otkup) robova i ugnjetavanih.

Zato je Ebu Bekru priznato prvenstvo. On je prvi u pomaganju i džihadu. Zato ga je Resulullah postavljao umjesto sebe, prilikom svoje odsutnosti, te mu naredio da se vrati u Medinu nakon osvojenja Mekke. U svim prilikama ga je Božiji Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, znao pohvaliti. Stoga je pohvaljen i u Kur'anu.

Allah je besmrtn

I tako prolaze dani nakon Oproštajnog hadždža. Shvatio je Es-siddik da je oproštajni govor oporuka onoga koji ih napušta. Pa i zadnji ajeti Kuršana ukazuju na završetak zadaće Božijeg Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem... I obavlja Ebu Bekr, radijallahu anhu, namaz predvodeći ljudi po naredbi Božijeg poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, osjećajući da se bliže zadnji dani života njegovog dragog prijatelja, pa oplakujući ga kaže: "Niko mi nikad nije bio drag drug kao on...!"

Smrt Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, izazva ogromnu tugu i potrebu sve muslimane. Ebu Bekr ude u prostoriju gdje je bilo mubareć tijelo, te ga poljubi i reče: "Draži si mi od majke i oca!.. Kako divno i ugodno si mirisao živ, pa evo, i mrtav!"

Potom izađe iz prostorije i da bi umanjio tugu i bol muslimana, reče im: "Ko je obožavao Muhammeda, Muhammed je mrtav. A ko je obožavao Allaha, Allah je živ i besmrtn!.. Muhammed je samo poslanik, a i prije njega je bilo poslanika. Ako bi on umro ili ubijen bio, zar biste se stopama svojim vratili? Onaj koji se stopama svojim vrati, neće Allahu nimalo nauditi, a Allah će zahvalne sigurno nagraditi!" (III; 144)

Potom su se ljudi smirili. Bože, nagradi Ebu Bekra, kako je samo divan!

Korektnost (čestitost) je put našeg vođe

Snagom svoje smirenosti i staloženosti, Ebu Bekrje pohitao zajedno s Omerom i Ebu Ubejdom da iznađe rješenje ko će biti predvodnik muslimana nakon smrti Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Zajedno s Ensarijama, zorno i staloženo su razmotrili situaciju i složili se s riječima Ebu Bekra: "Od nas će biti poglavar, a od vas neka budu ministri."

Svi su prihvatili njegove mudre savjete i izrazili mu svoje povjerenje da bude halifa (nasljednik Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem), imam i mudar voda.

On je znao pronaći rješenje za svaku situaciju. Kako je bio pravedan nakon izbora; nije dozvolio da ga vode samo osjećaji. Ostao je pravi vjernik, koji hvali i slavi Allaha, dželle šanuhu, pa je rekao onima koji su ga izabrali:

"Ako dobro činim, pomozite me, a ako pogriješim, ispravite me. Slušajte me dok god sam Allahu pokoran, a ako na bilo koji način ne slijedim Allahov put, tada me nemojte slušati!"

Neka je Allahova milost na tebi, Ebu Bekre! Čestitamo ti za sve one muslimane junake, koje si pridobio, jer su zavoljeli svoju čistotu, staloženost, hrabrost i mudrost...

Nema kolebanja u istini

Koliko je bila velika njegova hrabrost i mudrost kad je ustao protiv pokolebanih, koji su odbacili islam poslije smrti Božijeg Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem!

Ebu Bekr je nastavio širiti islam, i tako što je odaslao islamsku vojsku, pod vodstvom Usume. Tu vojsku je opremio Resulullah za svoga života, za ratovanje protiv Bizantinaca. I vratio se pobjedonosno mladi vojskovođa, noseći veliki ratni plijen i vodeći veliki broj ratnih zarobljenika, ostavljajući veličanstven dojam i na neprijatelja. Ebu Bekr nastavlja svoju borbu, tako da je urazumio otpadnike od islama i dao im čestitu lekciju, kojoj nema primjera u povijesti. To je doprinijelo učvršćivanju imana kod Muhadžira i Ensarija. Mudro je izabrao Halida ibnu Velida na čelo vojske, te je ovaj postao najcjenjeniji vojskovođa toga vremena.

Allahu je bio najdraži vojskovođa, poslije Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. Mnogi nisu htjeli da Ebu Bekr ratuje s obraćenicima. Ali njegov odgovor je bio samo njega dostojan:

"Kunem se, ako prema meni ne budu ispunili obavezu kao što su je izvršavali prema Resulullahu, ja ću se protiv njih boriti"

Pouzđajte se u Allaha, On će vam pomoći!

Ebu Bekr, radijallahu anhu, je zatražio od svoga Gospodara da mu pomogne u širenju i jačanju islama. On je poslao svoju vojsku u Irak i Siriju, gdje su izvojevali golemu pobjedu. Tu je ostvarena najveća pobjeda koju povijest poznaje i to nad najvećim državama tadašnjeg vremena, Perzijom i Bizant}, uprkos nedovoljnom broju muslimana i slaboj naoružanosti.

Tako je porastao ugled Ebu Bekra u očima ostalih, pogotovo što su znali da je vojske na El-Kadiisiju i El-jermuk, poslao čovjek koji nema palaču, pomoćnike, ni čuvare.

Taj je čovjek nosio običnu košulju, a nije imao ni znaka ni krunu. Ono što je htio od svoga naroda bilo je da se pokorava Allahu i da se bore za širenje Njegove vjere. Do današnjeg dana predsjednici i vode priznaju Ebu Bekra i njegovu mudrost, osobito kad je na čelo vojske postavio velike vojskovođe: El-Musenna ibnu Harise, Sa'da ibnu Vekkasa, Ubejda ibnul-Džerraha i Halida ibnul-Velida.

"... Mi ćemo ga sigurno, čuvati!" (XV; 9)

Razmišljao je mudri halifa o očuvanju Kur'ana prema prijedlogu koji je dao Omer, a za tim se ukazala potreba kada je poginuo veliki broj vjernika koji su ga znali napamet.

Taj nezaboravni, vječni, divni narod usrećio je Ebu Bekra i usmjerio je svoju aktivnost kako bi realizirao taj cilj.

Ebu Bekr, radijallahu anhu, je odredio grupu koju je predvodio Zejd ibnu Sabit El-Ensari a oni su zatražili pomoć od onih koji su ostali živi i koji znaju Kur'an napamet, te od pisara koji su bili kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem. Tako je Allah htio da ovaj uzvišeni cilj bude realiziran na najbolji način, I tako je čitava Objava sakupljena u jednu knjigu - Mushaf Mubarek. Tu knjigu - Kur'an Ebu Bekr je dao Majci vjernika (Hafsi, kćeri Omerovoj), kako bi je čuvala, jer je ona bila najpouzdanija osoba za obavljanje te plemenite dužnosti, koja će sigurno sačuvati najuzvišeniji emanet objavljen Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem.

Časni muslimani, čuvajte i pamтите ono što je čuvao Ebu Bekr i sjetite se Ebu Bekra, Omera i Hafse, kad god otvorite da učite Kur'an.

Nadamo se da će nam Allah pomoći da ga pamtimo i vežemo za naša srca i jezik, pa i za sva svoja osjećanja.

Dobrobit je u odluci mu'mina

Iako je bio halifa samo dvije godine i dva mjeseca, Ebu Bekr je za to vrijeme postigao ogromne rezultate.

Osjetio je Ebu Bekr, radijallahu anhu, da se bliži njegov zadnji trenutak. Posavjetovao se sa svojim čelnim ashabima, pa su odlučili da izaberu Omera ibnul-Hattaba za drugog čovjeka u tadašnjoj islamskoj državi. Ni to nije bilo dosta, te je nakon savjetovanja, javno tražio od muslimana u mesdžidu da i oni daju svoj pristanak, pa oni rekoše: "Slažemo se pokorno!"

Tako je dana prisega Omeru El-Faruku, radijallahu anhu, pa je on prihvatio tu tešku odgovornost, za koju je bio predodređen.

Potekle su suze čak i djeci pri smrti halife, prvog mu'mina, u starosti od šezdeset i tri godine.

U svom je životu znao samo za pravdu, te širenje istine i znanja. Povijest je ovjekovječila njegova najveća djela - džihad i iman. Neka mu se Allah smiluje i neka ga obilno nagradi! Daj Bože, da zajedno s njim budemo iskreni, pravi vjernici!

OMER IBNUL-HATTAB

RADIJALLAHU ANHU DRUGI HALIFA

Bio je među najboljima u džahilijetskom dobu

Omer je dijete dva časna roditelja, plemenitog roda iz porodice Mahzumijje. Od malena se isticao među svojim vršnjacima. Otac mu je poklanjao posebnu pažnju, učio ga je vještinama junaštva (jahanju i ratovanju). Bio je širokih ramena, mišićavih ruku, a posebno se isticao u hrvanju i viteštvu, junaci su ga se klonili. Naučio je sve vještine viteštva. Bio je nemilosrdan i po tome je bio poznat među mladima i odraslima u Mekki.

Nikada nije zaboravio dan kada je učinio najgori običaj u džahilijetu. Živu je zakopao svoju malu kćer, u pustinji pokraj Mekke. Radio je tako da su mu zavidjeli drugi, ali je zakopao dio svoga srca. Tako je ona, jadna, živa zakopana! To je učinio kako, on Omer, ne bi bio otac ženskom djetetu!

Bio je među najboljima u islamu

Allah, dželle šanuhu, mu je poslao svoga Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da odbaci sve ružne navike iz predislamskog razdoblja.

Do Omera je došla vijest koja ga je uzdrmala iz temelja. Bio je od onih koji su čvrsto odlučili da se riješe Muhammeda i da ga se oslobode, pa je obećao da će ga ubiti. Bio je poznat po nemilosrdnosti i ljutnji. Međutim, usprkos njegovoj žestini i ljutnji, Allah, dželle šanuhu, je za njega odabrao drugi način življenja. Do njega i njegovih ušiju je došao glas Istine. To su bili ajeti koje je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve seilem, pročitao svom narodu. Te riječi su mu ušle u srce, a da nisu tražile dozvolu, i tako je brdo postalo pokorno i ponizno, napuklo je od straha pred Allahom. I Omer se preobrazio, od mladića koji je čvrsto odlučio da ubije Muhammeda - u čovjeka koji želi ubiti one koji Muhammeda, sallallahu alejhi ve seilem, zlo spominju. To nije ništa čudno! Kur'an može učiniti i više od toga.

"Da ovaj Kur'an kakvom brdu objavimo, ti bi vidio kako je strahopoštovanja puno, i kako bi se od straha pred Allahom raspalo!" (LIX;21)

Vjernik je uvijek hrabar

...i tako su idolopoklonici postali oni koji se boje, odnosno koji poštuju muslimane pod vodstvom vjernika Omera, radijallahu anhu. Puno je ljudi govorilo o tom velikom događaju. Oni svojim očima vide Omera, radijallahu anhu, kako klanja pred Ka'bom, a niko se ne usudi zabraniti mu to ili izustiti neku nepoželjnu riječ.

Presretni su bili oni koji su hidžru učinili u Abesiniju, kad su čuli da je Omer prihvatio islam. Zbog toga su hrlili da se vrate iz Abesinije u Mekku, bez obzira na pritisak i nevolje.

Bili su spremni da još jednom napuste svoje kuće i da tamo, u Jesribu, osnuju državu časti, civilizacije i istine. Omer, radijallahu anhu, je odlučio da njegovo seljenje bude vječno, kao što je bio i njegov iman. Uvijek je bio jasan i neustrašiv. On je hrabro objavio u Mekki: "Ko želi da ga majka oplakuje, da mu djeca budu siročad, ili žena udovica, neka me sačeka iza one doline."

Niko se nije usudio to učiniti...

Šejtan mora ići drugim putem

I tako je narasla ljubav našeg Pejgambera, sallallahu alejhi ve seilem, prema Omeru ibnu El-Hattabu; Allah je njime ojačao islam!

Čvrstina njegova imana je bila jasna i karakteristična u oba perioda, za vrijeme Muhammeda, sallallahu alejhi ve seilem, i nakon njega, u životu muslimana.

Zato, braćo, Omeru je dan divan i vječan nadimak - El-Faruk, koji su mu dali muslimani, pa se još i danas koristi. Njegov nadimak se iselio s njim u jesrib. Omer se istakao kao drugi čovjek, poslije Ebu Bekra, radijallahu anhu, u novoj državi.

Lijepo je istaći da je šejtan bježao od Omera. Ako Omer pode jednim putem, šejtan bira drugi, bježeći od susreta s El-Faru-kom.

To je karakteristika koju je istaknuo Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve seilem, a još je više podiglo Omerovu čast, kad se Poslanik oženio Omerovom kćerkom, Hafsom, radijallahu anha.

"Blago tebi prijatelju Allahovog Poslanika, poštovanje tvom časnom rodu" Kakva je divna veza kad se povezu braća po vjeri, plemenitosti i rodu!"

Šehadet svakog muslimana je uvjerenje (akida)

Svi ratovi u kojima je sudjelovao El-Faruk uz Allahovog Poslanika, svjedoče da je bio, i ostao, isti junak. Njegovo uvjerenje ga je još više učvrstilo i ojačalo.

Eto ga na Bedru, napada svog daidžu, idolopoklonika i protivnika islama, Ibnu Hašima, pa ga zaustavlja i čini kraj njegovom neprijateljstvu, usprkos rodbinskoj povezanosti.

Za Omera, radijallahu anhu, ne postoji ni jedna jača veza od one islamske sa čvrstim uvjerenjem (akida).

Eto, i ajeti koji dolaze s neba potvrđuju ispravnost njegovoga prijedloga u vezi sa zarobljenicima nakon bitke na Bedru, pa je zato Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pridavao posebnu pažnju njegovome mišljenju. Omer, radijallahu anhu, je uvijek istinu govorio jezikom i osjećao srcem. Možda ste čuli kako se on čudio uvjetima Ugovora na Hudejbiji (Sulhul-Hudejbije), kad se s tim uvjetima složio Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. ali je ubrzo to potpuno shvatio kada mu je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

"Ja sam Allahov rob i Poslanik, i ne suprotstavljam se njegovoj naredbi, pa me On neće ostaviti da zalutam!"

I Omer plače

Na veličinu Omerove osjećajnosti podsjeća nas povijest i to onda kada se Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, razbolio. Omer tada nije mogao ni jesti ni piti. Kad je saznao za Resulullahovu smrt, isukao je svoju sablju, pa upozorio i zaprijetio da će svako ko to izusti, biti ubijen. Ebu Bekr, radijallahu anhu, ga je umirio i obrisao njegove krupne suze, kada mu je objasnio istinu koja ih je zadesila.

Zaplakao je, i imao je pravo da zaplače, jer nesreća je golema i tuga beskrajna. Ali plač ga nije omeo da zajedno s Ebu Bekrom pohita tamo gdje su se sastale Ensarije, pa i da prekine njihove nedoumice zbog odluke koga će odrediti nakon smrti Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Omer je bio prvi koji je položio prisegu Ebu Bekru, radijallahu anhu. On je dobro znao ko je Ebu Bekr. Ebu Bekr, radijallahu anhu, je prvi koji je razmišljao i odlučio da ga Omer, radijallahu anhu, naslijedi. On je također znao ko je Omer.

Imanom se ostvaruju čuda

Pravedan vladar shvaća težinu zadatka koji mu je povjeren. Bio je milostiv i pravedan, kao što je bio i Ebu Bekr prije njega.

Zatražio je od ljudi da ga isprave ako pogriješi, pa ako treba i svojim sabljama. Ubrzo je nastavio osvajanja koja je otpočeo Ebu Bekr, radijallahu anhu. Samo oslobađanje Jerusalema (Kuds) bilo je dovoljno da se proslavi. Držao je ključeve Jerusalema, ali skromno, mudro i milostivo. Želio je da bude na čelu najveće vojske za osvajanje Iraka, sa željom za džihadom, noseći Muhammedov, sallallahu alejhi ve sellem, i Ebu Bekrov bajrak. Njegovim rukama je ostvarena Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, mu'džiza kada je predvidio da će Suraka ibnu Malik nositi Kisrin nakit, što je onda vrijedilo pola svjetskog bogatstva.

Da li ste čuli ili čitali o pravednosti i milostivosti Omera, radijallahu anhu? Osjećamo da ste željni saznati što više o tome, pa evo vam nešto od toga!

Pravdom mir vlada

Jedne noći dok je Omer obilazio grad i njegovu okolinu, začuo je plač i jecaje djece. Kada se približio vidio je ženu i oko nje malu djecu, a pred njima lonac u kojem je kipjela voda. Htjela je svoju gladnu djecu zavarati da nešto kuha, kako bi ona zaspala. Omer je pohitao u državno skladište i donio hranu koje je bilo dovoljno za mjesec dana. Sam im je skuhao hranu, a da nisu znali ko im je učinio ovo dobro djelo.

Njegova odluka i stav prema Koptu, služi mu na čast i kao nezaboravan primjer njegove pravednosti kad je presudio u korist Kopta.

Kad je Omeru došao Kisrin glasnik, ostao je bez riječi, kad je Omera, radijallahu anhu, vidio kako spava izvan Medine naslonivši se na jastuk, koji je često nosio, bez straha i ustručavanja. Kisrin

glasnik je shvatio da je pravda temelj sigurnosti i mira. Strah je tamo gdje se dižu palače i utvrde nepravednika. Povika taj stranac: "Pravedno si radio, pa su sigurnost i mir zavladao, te sada spavaš bezbrižno i bez straha."

Pravdom se svi izjednačavaju

Nije ništa čudno što je Omer bio tako pravedan. Za njega ne postoji razlika među ljudima, već samo po imanu i pokornosti Allahu, dželle šanuhu, tj. koliko je ko koristan svojoj braći, svom društvu i uvjerenju. Zna li kako je postupao prema jednom od uglednika arapskog plemena Gasasinah?

Dogodilo se, da je nenamjerno, jedan Arapin pogazio plašt Emira ibnu El-Ejhama, kada je došao u posjet Mekki. Emir se okrenuo i udario u lice tog Arapina. Kad je pravedni El-Faruk doznao za taj događaj, nije se dvoumio da dosudi pravedno. Pozvao je Emira ibnu El-Ejhama i zatražio od njega da stoji, kako bi mu Arapin na isti način vratio udarac, da bi udovoljio Arapinu. Oholi se Emir jako uzbudio i zadržao od jeda. Omer, radijallahu anhu, mu se obrati i reče: "Ništa nije čudno, islam nas je izjednačio!"

Ni po islamu, a ni kod Omera, nema razlike između Emira i drugih, već je razlika u tome koliko ko učini dobra.

Pravdom se postiže poslušnost i poštovanje

Naraslo je poštovanje prema Omeru u drugim državama. Njega se boje kraljevi, prinčevi i vladari, čak i njegovi namjesnici koje on odredi i koji su bili u pokornosti Omeru, radijallahu anhu. Znao ih je ispravljati, prekoračiti i strašiti. Stalno ih je savjetovao, bojeći se da ne pogriješe, ili se sukobe s pravdom.

Zamislite kako Omer, koji je zavladao s polovinom svijeta, nije mogao spavati kada bi čuo i za najmanju nepravdu, pa i za ovčicu koja je uganula nogu negdje daleko na obali Eufrata!

Takvu osjećajnost ne može imati onaj koji nema potpun iman. Šta kažete za velikog vladara koji vlada s pola svijeta, ali se boji Džehennema, pa neće izustiti ni jednu nepravednu riječ?

Omer, radijallahu anhu, je znao često reći: "Želio bih da Omerova majka nije rodila Omera!"

To je govorio kad bi razmišljao o golemoj odgovornosti koju ni brda, ni nebesa ne bi mogli podnijeti...

Mržnja se ne može sakriti

Ni svijet, ni vijek ne mogu biti bez onih koji ne vole pravdu, usprkos tome što znaju šta je pravda. Eto, na primjer, čovjek se zvao Fejruz, nadimak mu je bio Ebu Lu'lu. Po vjeri, taj Ebu Lu'lu je bio međusija (obožavalac vatre). On je htio da bude u pravu na nepravedan način. Jednom kad je bio pred Omerovim sudom, Omer je dosudio na njegovu štetu. Ebu Lu'lu je krio zlo u duši, pa ga šejtan nagovori da ubije Omera, Emirul-mu'min, radijallahu anhu!

Omer, radijallahu anhu, kao iskusan čovjek, je osjetio nešto čudno u očima tog nevjernika, kao da mu neko prijete, i da se iz njegovih riječi može osjetiti mržnja i osveta. Koliko su glupi oni koji hoće da budu u pravu, a nisu u pravu! Uprkos tome što shvaćaju da nisu u pravu, šejtan takve natjera da počine gnusna djela.

Omer će pasti samo izdajom

Ebu Lu'lu je napravio handžar sa dvije oštrice, pa ga je još stavio u otrov. Nosio ga je kriomice i uputio se prema mesidžidu. Namjera mu je bila da ubije čovjeka koji nije dosudio u njegovu korist, i dođe taj međusija sa šejtanom. Stajao je među redovima musallija (klanjača). I kada je došao Omer da predvodi ljude u namazu, izašao je Fejruz iz redova a u ruci je imao onaj pripremljeni handžar.

Brzinom munje je zario handžar u tijelo Omera, Emirul-mu'mina, a učini to kao svaki kukavica, došavši mu s leđa.

U trenu Omer, radijallahu anhu, shvati da je bio u pravu kada je naslutio šta je taj naumio, i tako je mubareć krv tekla iz tijela niz Omerovu odoru i to zbog mržnje, kufra i nepravde.

Taj junak sigurno ne bi, pao da mu kukavica nije došao s leđa.

Nasljednik - samo na pravedan način

Omerovi prijatelji su pohitali za tim prokletim izdajnikom. Kada je vidio da mu nema spasa sam se ubio. Isto onako kao što je ubio onoga koji mu nije dosudio kako mu odgovara.

Omer je sakupio uzorite oko sebe i odredio šestericu za halifat. To su šesterica velikih vjernika koji su dragi Allahu i Njegovu Poslaniku i kojima je već obećan Džennet. Ta šesterica su: Osman, Alija, Talha, Zubejr, Sa'd, Ibnu Avf, a sam Omer je bio šesti. Od njih je zatražio da odaberu jednog među sobom. Nije odredio svoga sina Abdullaha za nasljednika, uprkos njegovom ugledu. Za Omera je bilo dovoljno da bude jedan čovjek iz njegove porodice vladar i halifa, jer je zadatak bio jako težak. Koliko je Omer pravedan, čak i u ovim zadnjim trenucima života, usprkos moći i vlasti, ukazuje i to da je mogao svoga sina Abdullaha odrediti za nasljednika, ali, nije jer on je Omer!

Prvi šehid među Desetericom

Omer je bio prvi šehid među muslimanskim vladarima, ubijen je pred javnošću, a ne ponizno!

Umro je čiste savjesti i zadovoljan onim što je učinio, I tako se sastalo savjetodavno tijelo nakon njegove smrti, kako bi nastavili put El-Faruka, odlučno s punim uvjerenjem. Neka se Allah smiluje El-Faruku i bude s njim zadovoljan!

Svijet pravednosti je sagrađen za njegova života, i ljudi ga po dobru spominju poslije njegove smrti. Sjetite ga se kad god bacite pogled na hidžretski kalendar. Omer, radijallahu anhu, je udario temelje tom kalendaru. Početnim danom kalendara je označio granicu između dva razdoblja koja su se bitno razlikovala.

"Bože, daj da i mi umremo na Tvom putu, putu Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i putu šehida koji su pali za tebe, i koji su dobro razlikovali pravdu od nepravde, izdaje i spletkarenja!"

"Oni žele da ustima svojim utrnu Allahovo svjetlo, a Allah želi da vidljivim učini svjetlo svoje, makar ne bilo po volji nevjernika!" (IX; 32)

OSMAN IBNU AFFAN

RADIJALLAHU ANHU TREĆI HALIFA, ZUN-NUREJN

Dobrota okružuje ispravne

Osman, radijallahu anhu, je bio jako omiljen. On potiče iz najplemenitijeg roda. Bio je najbolji i najbogatiji trgovac. Svi su ga cijenili, voljeli i poštovali.

Nije se ponašao onako kako su se ponašali oholi, nego se udaljavao od njih, i njihovih bezvrijednih haram zabava. Nije se družio s pijancima niti je posjećivao ondašnja "svetišta" i kipove... To nije ništa čudno, jer je on čovjek drugoga kova, koji je imao zdrav um. Kako je samo blistao, kada je koristio svoju razboritost da razoktrije istinu!

Približio mu se Ebu Bekr, radijallahu anhu, i obavijestio ga o tajni nove Objave. Ubrzo je to prihvatio. Otvorio je svoje srce Objavi, još se više približio Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, kada je zatražio ruku njegove kćeri Rukajje. I tako je ona postala žena novog vjernika. On je bio primjeren zet Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem.

Tuđina ima svoju gorčinu i jade

Uglednici - mušrici (mnogobošci) se nisu pomirili s tim što je uradio Osman, radijallahu anhu, jer je među njima imao značajno mjesto. Stoga su se ponašali kao razjarene zvijeri. Pokušali su na razne načine nautiti Osmanu i njegovoj ženi, s namjerom da naude Resulullahu i Allahovoj Objavi.

Osjetio je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, težinu nevolje u kojoj se našao njegov zet, odnosno plemeniti prijatelj. Shvatio je da Osman trpi teške muke što "faraoni" u Mekki vode prljav rat protiv njega. Zato mu je Poslanik dozvolio da učini hidžru s grupom muhadžira u Abesiniju, jer tamo kod Nedžašije vlada pravda i dobri međuljudski odnosi. Bez obzira na teškoće i gorčinu tuđine Osman, radijallahu anhu, je tamo sretno živio sa svojom ženom Rukajjom. Ali su ipak, pratili zbivanja u Mekki, odnosno zbivanja s muslimanima, i događaje vezane za Allahovog Poslanika, Objavu, Kur'an.

Dva junaka u dvjema hidžrama

Čulo se da je Hamza, amidža Poslanikov, prešao na islam, isto kao i Omer, s kojim je Allah ojačao svoju vjeru. Mudžahiri-muslimani u Abesiniji, bili su jako sretni, pa se i Osman vraća sa svojom ženom u Mekku. I oni su osjetili gorčinu i teškoće koje su okusili svi muslimni u Mekki. Sve su to strpljivo podnijeli, jer oni su samo dvoje od onih koji žive život mučenika i sve strpljivo podnose radi uspjeha vjere.

A onda Allah dozvoli muslimanima da učine hidžru u Medinu, tamo gdje su Ensarije, čast i poštenje... Osman i Rukajja su bili među prvima koji su pristali na to. Osman, radijallahu anhu, je ostavio svoju imovinu u Mekki. On je nadaleko bio poznat po svojim trgovačkim karavanama i veletrogivni. Nikad se nije pokajao što je ostavio svoju imovinu. Za njega, ostaviti imetak i ovaj svijet nije nikakav gubitak, jer je on mu'min! On je taj koji dobiva!

Vjernik nikad ne ljenčari

U Medini, Osman nije volio biti na teretu drugima u novom islamskom društvu. On je vjernik, a vjernik nikad ne ljenčari. Ne dozvoljava sebi da se ponaša ponizno i pruža ruku prosjačeći od drugih. Eto ga, s punim elanom i aktivno počinje svoje nove dane u Medini. Zasukao je rukave, te prionuo poslu i vratio svoj nekadašnji položaj uspješnog trgovca.

Hvala Allahu, nije ništa čudno, jer je on bio nadaleko poznat među svim trgovcima Arapskog poluotoka, kao pošten i ispravan čovjek!

On zarađuje samo pošteno. Osman, radijallahu anhu, je ponovo postao onakav kao prije hidžre, čak još i bolji, jer ga voli Allah i svi muslimani.

Osman Zun-nurejn (dvostrukog sjaja)

Bitka na Bedru je bila početak velike bitke sa nevjernicima - mušricima. Osman, radijallahu anhu, je bio jako tužan, jer nije mogao sudjelovati u toj bitki, pošto je njegova žena Rukajja, kći Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, bila jako bolesna.

Bio je sretan kada je čuo za pobjedu Resulullaha i muslimana nad nevjernicima. Ali, njegova sreća nije bila dugog vijeka. Svi su bili tužni, zajedno s Osmanom, radijallahu anhu, jer mu je žena Rukajja preminula. Ko ne bi bio tužan nakon gubitka strpljive i vjerne žene!

Ona je bila junakinja dviju hidžri. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, mu je htio smanjiti težinu bola i tuge, pa mu je dao drugu kćer, Ummu Kulsum, radijallahu anhu. On mu je rekao: "Naređujem ti da se oženiš njenom sestrom, pa da ih je i deset, naredio bih ti isto!"

I prihvata Osman, radijallahu anhu, taj divni Resulullahov dar, pa i drugi sjaj obasjava njegovu kuću. Zato su ga nazvali Zun-nurejn (dvostrukog sjaja), zbog ženidbe i drugom Resulullahovom kćeri.

Stidljivost je jedna grana imana

Blago tebi, Božiji Poslanice! Nisi mogao vidjeti svoga prijatelja, ranjenog i suznih očiju, pogotovo Osmana, čovjeka milostiva srca, uzvišenog duha i tananog osjećaja!

Ti znaš, Božiji Poslanice, da tvoje kćeri nisu mogle imati supruga ravnog Osmanu. Nije to ništa čudno, jer Osman je zaslužio da bude tvoj zet. On je čovjek uzornog ponašanja i niko ga od ashaba nije pretekao.

Zar ne biste željeli biti kao Osman, imati iste vrline, osobito Stidljivost? Svakako, Stidljivost je jedan ogranak imana, ima važno mjesto među

ostalim vrednotama. Svaki musliman treba biti stidljiv i to je jedna divna vrlina, jer onaj koji se ne stidi ne ustručava se da učini bilo što, a oni koji se stide Allaha i ljudi, neće počinuti sramna djela

Izdaja se ne smije prešutjeti

Zajedno s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, Osman radijallahu anhu, je sudjelovao u svim borbama poslije bitke na Bedru. Može se ponositi time što ga je Resulullah odredio za pregovarača s Kurejšijama u Mekki, za vrijeme Hudejbije, u sedmoj godini po hidžretu. Osman zna kako treba pregovarati, jer je mudar i staložen. Međutim, njegovo dugo zadržavanje u Mekki kod Kurejšija i prekid vijesti o njemu, učiniše da Poslanik i Ashabi povjeravaše glasinama o njegovom pogubljenju.

Tada je položena nezaboravna prisega - Er-ridvan. Allah je bio zadovoljan s onim što su napravili oni koji su položili prisegu pred Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem.

I tako je ovjekovječen razlog polaganja vječne zakletve. Osman, u svim srcima vjernika zauzima visoko mjesto kroz ljubav i poštovanje.

On zavređuje da svi muslimani traže krivca koji je prolio njegovu krv. Svi su bili spremni za to žrtvovati svoj imetak i život.

Hvala Allahu, Osman se vratio živ i zdrav i niko ga nije dirnuo, a i muslimanima je bilo dosta rata.

"Od vas ni priznanja ni zahvalnosti ne tražimo!" (LXXVI; 9)

I život teče dalje i ponosi se s tim što je Osman činio besprimjerna djela darežljivosti i plemenitosti. Svijet se sve više upoznaje s njegovom velikom plemenitošću. Zato spominjemo i ovaj veliki događaj: Kupio je izvor od jednog Zidova, kako bi ljude spasio žeđi, pa mu je zato Resulullah prenio vijesti da će biti u Džennetu.

Ali isto tako spomenimo bitku na Tebuku, koja je još više ukazala na njegovu plemenitost, kada je on opremio najveći dio muslimanske vojske oružjem, hranom i drugom potrebnom opremom.

On je stvarno pravi primjer plemenitosti

jedne godine, zavladaše su oskudica i glad. Došao je Osman, radijallahu anhu, sa svojim karavanama i puno hrane, te podijelio svim ljudima.

jedini cilj mu je bio postići Allahovo zadovoljstvo, i ni od koga nije tražio priznanje niti zahvalnost. Allah, dželle šanuhu, će ga nagraditi desetostruko pa i do sedamsto puta više! Kako je to vrijedna trgovina!

Zarada od prodaje

Osman, radijallahu anhu, je imao značajno mjesto kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i Ebu Bekra, radijallahu anhu. Omerga je uključio u šesteročlano vijeće savjetnika koje je odredio prije svoje smrti. Oni su ga izabrali za halifu. Vidjeli su da je on čovjek koji treba biti na tom visokom i časnom položaju. Sa zadovoljstvom je prihvatio taj veliki teret i odgovornost ostvario na najbolji način.

Svi muslimani su bili sretni zbog njegovog izbora za halifu. Sav čestiti svijet mu je došao čestitati. Njegovo vrijeme je bilo vrijeme blagostanja. Širenje islama i osvajanja su nastavljani i u njegovo vrijeme. Islam se učvrstio, a islamska država je postala snažnija i veća, pa je i državna blagajna bila puna. Svi su ga hvalili. Neka je slavljen i hvaljen Allah, Gospodar svjetova, koji mu je to omogućio!

Mi ćemo ga sigurno čuvati

Možda je najveće djelo ostavio Osman, radijallahu anhu, za vrijeme svoga hilafata, kada je razboritošću vjernika shvatio, da će se Kur'an, koji je sakupio Ebu Bekr u jednu knjigu, s vremenom, možda izgubiti, a Kur'an se mora očuvati, kako bi vjernici imali Božiju riječ, koja ih vodi dok je svijeta i vijeka.

"Mi, uistinu, Kur'an objavljujemo i zaista ćemo nad njim bdijeti!" (XV; 9) Kad je Osman, radijallahu anhu, uvidio da ljudi različito uče Kur'an, radio je na tome da se to izjednači. Složio je Kur'an u jednu knjigu i načinio više primjeraka. Podijelio ih je u više zemalja i područja, te otklonio sve druge primjerke koji nisu bili u skladu s tim. Taj čin je povećao prema njemu simpatije svih muslimana, Kur'an je takav ostao do dana današnjeg. 32

Časti koje se ne zaboravljaju

Upoznat ću vas s nezaboravnim djelima koja je Osman, radijallahu anhu, učinio. On je prvi halifa koji je prenio islamska osvajanja i na more...

Od Osmana je njegov namjesnik u Siriji, Muavija, zatražio dozvolu da širi islam i na Kipru, i velikom otoku, koji se nalazi na istočnom dijelu Mediteranskog mora, blizu sirijske obale. Osman je prihvatio taj prijedlog i opremio ratne brodove, i tako je, uz Allahovu pomoć, Kipar postao sastavni dio islamske države. Tako je veliki dio stanovništva prešao na islam. To je bio i prvi korak muslimana da zaplove širim morima radi širenja Allahove riječi Njegove vjere.

Ovim se ostvarila Poslanikova mu'džiza u kojoj je nagovijestio da će doći do prekomorskih osvajanja. Ukoliko posjetite Kipar, sjetite se braćo da su na Kipar došli ashabi, kao Muavija, radijallahu anhu, i sjetite se razloga ovih velikih osvajanja!

Šejtan još nije mrtav

Kako nije volio Osmana, radijallahu anhu, tako isto, shvatite dobro, šejtan ne voli ni jednog ashaba niti mu'mina. Šejtan je prije pridobio Ebu Lu'lua, međžusiju, da ubije pravednog halifu, Omera ibnul-Hattaba. Šejtan je sam olakšao put za veliku obmanu, koja će razdrmati Medinu do temelja.

Eto Židova, Abudllaha ibnu Sebe'e, koji je počeo pozivati na obmanu i tražiti ustanak protiv Osmana, navodeći da je Osman preuzeo hilafet nepravedno i da je Alija onaj koji je trebao biti ispred Osmana, a navodno da je i Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, to zahtijevao, i tako se povećao broj Ibnu Sebe'ovih pristaša, bez razuma i dalekovidnosti. Povećao se broj onih koji su zaplovili prema obali nepravde. Osman je Hnudro i bez sebičnosti smirivao situaciju, tako da su muslimani izbjegli katastrofu koja ih je skoro uništila.

Lažne glasine su teže od ubijanja!" (II; 191)

Ustanici su u nekim pokrajinama otkazali poslušnost Osmanu. Puni sirdžbe uputili su se ka Medini. Neki od ashaba su pokušali smiriti situaciju, kao Alija ibnu Ebi Talib. On je poslao svoja dva sina, Hasana i Husejnu, radijallahu anhum, da brane Osmana, čija je kuća bila pod opsadom.

Bila je strašna noć, zadnja noć Osmanova života, radijallahu anhu. Bestidno i sramno su opkolili njegovu kuću. Preskočili su ogradu njegove kuće, a on nije ništa učinio da to spriječi. Došli su oni, žedni njegove krvi, i udarali ga svojim sabljama. Time je učinjen veliki razdor i nemir koji je rastao svakog dana. Osman, radijallahu anhu, je ubijen. Potekla je njegova krv preko KuKana kojeg je učio u tom trenutku, i tako svjedoči stranica Kur'ana, zajedno s njegovom krvlju i mubareć dušom koja se uspinjala svom Stvoritelju, žaleći zbog nepravde koju mu nanesoše izdajnici.

Izdaja je uništila duše

I ostali ashabi su bili jako tužni zbog ovog čina. Tresla se Medina, u kojoj su mezari njenog Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, Ebu Bekra i Omera, radijallahu anhu, od ljutnje zbog onoga

što se dogodilo i iz žalosti za gubitkom Osmana radijallahu anhu, koji je ubijen sabljama, držeći Božiju Knjigu u rukama.

To nije bio samo napad na Osmana, nego i na hilafet i jedinstvo muslimana ukupno. To nije učinio samo jedan izdajnik, nego svi oni kojima je srdžba uništila duše. Bili su gladni za izdajom i mirisom krvi. Neka se Allah smiluje Osmanu, mučeniku, kao što se smilovao Omeru, radijallahu anhu!

Neka Allah, dželle šanuhu, bude zadovoljan Osmanom, kao što je bio njegovim prethodnicima!

ALIJA IBNU EBI TALIB
RADI)ALLAHU ANHU POSLANIKOV, SALLALLAHU
ALEJHI VE SELLEM, BRATIĆ

Ko vam učini dobro, nagradite ga

Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, nije zaboravio s koliko dobrote, brige i pažnje ga je odgajao njegov amidža u ranom djetinjstvu. Zato mu je u njegovim teškim danima to nesebično uzvratilo, preuzevši brigu nad amidžinim sinom Alijom. Time je velikodušno Poslanik svoga amidžu rasteretio dijela odgovornosti koju je imao izdržavajući brojnu porodicu.

Alija je rastao u Poslanikovoj, sallallahu alejhi ve sellem, kući, pod njegovim okriljem i Hatidžinom nježnošću. Bio je obasut pažnjom i ljubavlju, odgajan besprijekorno, pod Poslanikovim, sallallahu alejhi ve sellem, nadzorom, pa je on poprimio najplemenitije i najuljudnije karakteristike okoline koja ga je okruživala. Hatidža, radijallahu anhu, nije škrtarila na njemu. Pružala mu je jednaku pažnju kao i svojim četirima kćerima i jednako ga obasipala nježnom roditeljskom ljubavlju. To nije ništa čudno, jer je Hatidža voljela svakoga ko voli Allahovog Poslanika i pomagala je svakome ko je njemu pomagao.

I djeca shvaćaju što je istina

Unatoč tome što je Alija još bio mali dječak, znao je svojim pogledom punim zahvalnosti, uzvratiti za pruženu ljubav i sve lijepo što mu je učinjeno. Allah, dželle šanuhu, je obdario Aliju visokim stupnjem inteligencije i ispravnim životnim stavom, te je od malena bio upućen na put istine i dobrote. Kada je bio dječak promatrao je svoga amidžića i Hatidžu kako obavljaju namaz i čine neke pokrete koje isprva nije shvaćao. Želio je shvatiti o čemu se radi i nije dugo čekao. Ubrzo je doznao da je Allah poslao svoga Poslanika ljudima da bi ih spasio od neznanja, nevjerstva i idolopoklonstva, i naučio ih da shvate jednoću Allaha (Vahdanijjet), iman i istinu.

Nije trebao taj dječak dugo razmišljati; ubrzo ga je Allah uputio prema istinskoj vjeri islamu. Otvorio je svoje srce Allahovim riječima koje je izgovarao njegov amidžić, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Tako i on stade pokraj Poslanika da klanja namaz s dubokom pokornošću Gospodaru svjetova, a nije mu bilo još ni osam godina.

I dijete zna šta su ustrajnost i strpljenje

Možda je nekome od vas palo na pamet pitanje: "Zar nije za to saznao Alijin otac, koji je bio nevjernik?"

Da, doprla je ta vijest do njegovog oca. No, Ebu Talib je, unatoč svome nevjerovanju, dobro znao da je njegov bratić Muhammed u pravu i da je Božija Poruka istinita. Zato je rekao svome sinu o Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem: "On te upućuje samo na dobro, stoga se drži toga i ustraj u njegovoj vjeri!"

Od tada je Alija bio još hrabriji i ustrajiji u vjeri, jer je dobio podršku i blagoslov svog oca. On je bio prvi među svojim vršnjacima kojemu se islam, kao istinska vjera, duboko urezao u srce, te je s Poslanikom sudjelovao u širenju islama. Stoga je i on morao, kao dijete, prolaziti kroz sve prepreke i teškoće koje su se pojavljivale na putu Objave. Kažite kao što je Alija rekao: "Bože, dopusti da i mi budemo od onih koji šire tvoju Objavu, da budemo pokorni i ponizni, oni koji se ne boje nikoga osim Tebe!"

Okrutnost nepravednog bojkota

Mali Alija je bio iz porodice Beni Našima, koji su podnijeli teret bojkota od strane Kurejšija. Bili su izolirani od svih ostalih, ljudi najednom brežuljku u Mekki, snoseći nepravdu, žestinu gladi i patnje. Taj bojkot je trajao tri godine. To nije bilo malo. jeli su lišće s drveća, kojeg i nije bilo u izobilju. Stalno se čuo plač gladne djece. Od njihovih jecaja bi se i kamen smekšao, ali srca kurejšijskih kafira su ostala ledena i tvrda od kamena. Sve je to i mali Alija pretrpio.

Došao je trenutak olakšanja i sreće, prestao je bojkot. Aliji još nije bilo dvanaest godina, a već je bio prekaljeni borac. Sreća nije bila dugog vijeka, jer je slijedila godina žalosti! Umro je Alijin otac, Ebu Talib, i umrla je Hatidža, žena njegovog amidžića Muhammeda s. a. v. s.

I junaštvo ima svoje granice

Okusio je Alija, zajedno sa Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem, gorčinu tuge i osjetio bol i veliku nevolju od zlostavljanja što su ga Kurejšije nad muslimanima još više pojačali nakon Ebu Talibove smrti.

Allah, dželle šanuhu, je htio smanjiti muke svojih vjernih robova u Mekki, pa ih uputi da izbjegnu u Medinu. Kurejšije su odlučile ubiti Muhammeda prije njegova odlaska. No, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, je za to doznao od Džibrila, alejhis-seiam. Naredio je svom amidžiću Aliji da spava u njegovom krevetu te noći kada su zavjerenici nakanili izvršiti atentat. Time je nastojao zavarati Kurejšije da je u svojoj kući dok se udalji iz grada. Osim toga, morao je Alija obaviti nešto jako važno - vratiti za svoga amidžića Muhammeda (s. a. v. s.) stvari, koje su bile čuvane u Poslanikovoju kući, njihovim vlasnicima.

Alija je morao te stvari vratiti, bez obzira na to jesu li njihovi vlasnici među onima koji su htjeli ubiti Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem.

Vječno pobratimstvo

Nevjernici su bili jako iznenađeni kad su zatekli Aliju u krevetu onoga koga su htjeli ubiti. Bili su zatečeni i razočarani.

Nasmijao se Alija. Bio je sretan što se njegov amidžić spasio. Ubrzo je i on pošao za Allahovim Poslanikom, sallallahu alejhi ve seilem, nakon što je obavio zadatak, da vrati stvari njihovim vlasnicima. Kada se pojavio pred Poslanikom, sallallahu alejhi ve seilem, u Medini, sreća je ušla u njegovo srce. Božiji Poslanik je pružio ruke prema Aliji i rekao ashabima: "To je moj brat!"

Najdivnije je pobratimstvo ono koje je Poslanik učinio sa svojim ashabima Muhadžirima i Ensarijama u želji da olakša teret siromašnima i pojača iman među vjernicima činom bratimljenja. To bratimljenje je gotovo neviđeno u povijesti ostalih objava uopće. Od tada je Alija zauzeo veoma visok položaj kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve seilem, a to je i zaslužio.

To je još jedan junak

Zamislite sada se nalazite pred dvjema vojskama za vrijeme velike bitke na Bedru i promatrate dvoboj mačevima. Vidjet ćete jednog mladića, Aliju, i njegovog amidžu Hamzu, kako izlaze na dvoboj s junacima Kurejša. Nećete trebati dugo čekati da biste vidjeli kako Alija i Hamza svladavaju svoje protivnike. Bili su junaci mačevanja u toj bitki.

Ili, kada biste vidjeli Aliju pri opsadi na Hendeku, kad mu je na mejdan izašao Amr ibnu Vud El Amiri, čovjek kojemu se niko nije usudio suprotstaviti. On je najiskusniji borac među kafirima i najstariji među njima. Alija je njega herojski savladao i ubio. Učite tekbir s muslimanima, jer je Alija pobijedio! Nemojte ni pitati o herojstvu Alijinom u bitki na Hajberu, protiv Židova. Unaprijed mu je Poslanik, sallallahu alejhi ve seilem, rekao radosnu vijest da će pobijediti, nakon što mu je uručio islamski bajrak. Alija je s vojskom navalio na utvrde Hajbera i preduhitrio židovske junake, te ih savladao. Alijin herojski poduhvat u bitki za Hajber omogućio je muslimanima, uz Allahovu pomoć, veliku pobjedu.

I junak ima pravo da se veseli

Uskoro je Alija navršio dvadeset i pet godina života. Protekle godine svjedoče o čvrstini Alijinog imana i junaštvu koje se ne zaboravlja. Došlo je vrijeme da nakon svih tih pobjeda okusi slast velike nagrade i dar koji niko nije imao sreće da dobije osim njega. Njegov amidžić Resulullah, sallallahu alejhi ve seilem, mu je darovao najljepšu, najmlađu i najmiliju kćer, mjezmicu svoje majke i oca, sallallahu alejhi ve seilem. Njeno ime je Fatima, a nadimak Ez-Zehra (Cvijet). Postala je Alijina žena. Bila je neizmerno sretna udavši se za takvog gaziju i heroja. On je Poslanikov, sallallahu alejhi ve seilem, bratić. Koja djevojka ne bi htjela biti žena junaka Objave i imana!?

Odgoj mladih lavova

Allah, dželle šanuhu, im je podario divnu djecu: Hasana, Husejnu, Zejneb i Ummu Kulsum, radijallahu anhu. Njihov djed, Resulullah, sallallahu alejhi ve seilem, je jako volio ovu porodicu. Poklanjao je ovoj djeci, svojim unučadima, izuzetnu pažnju. Često ih je znao zabavljati, tako da je saginjao leđa, a

mališani su se na njih radosno penjali. To četvero djece bilo je u središtu pažnje svojih brižnih roditelja koji su im pružali najuzoritiji odgoj. Stoga je njihovo ponašanje bilo za svaku pohvalu, u tome su bili slični na svoga djeda.

Roditelji su bili neizmjeno ponosni na njih, njihovom ponosu ništa nije bilo ravno. U svojoj velikoj sreći su bili i velikodušni. Često su svoju hranu nesebično davali gladnima, siročadi i zarobljenicima. O njihovoj darežljivosti svjedoči i Allahov Govor:

"/ hranu su davali - mada su je i sami željeli - siromahu, siročetu i zarobljeniku!" (LXXVI; 8)

Povijest mu je odala priznanje

I tako teku dani. Alija, radijallahu anhu, sudjeluje u svim bitkama s Poslanikom, sallallahu alejhi ve seilem, osim u pohodu na Tebuk, zato što je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve seilem, njega odredio da ostane kao njegov zamjenik u Medini. Alija je inače bio nerazdvojiv od Poslanika, sallallahu alejhi ve seilem. On mu je bio najbliži po rodu i imanu. Nije ga ostavljao ni tren kada se pred kraj života razbolio. Alija, radijallahu anhu, je shvatio da se zadatak Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, završio, pa mu je zato srce bilo puno bola i tuge, a oči pune suza, jer će se Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, uskoro preseliti na Drugi svijet.

I došao je dan velike žalosti, umro je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Alija se u dubokoj tuzi pobrinuo oko pokopa Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem. Podnio je i zakletvu na vjernost Ebu Bekru, kao halifi. Družio se s njim, a potom saradivao s Omerom i Osmanom, radijallahu anhu. Bio je važna i cijenjena osoba koja je svojim korisnim savjetima i usmjeravanjem pomagala u rješavanju problema i teškoća koje su došle poslije smrti Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Alija je bio najistaknutiji u poznavanju fikha, fetve i prava. O tome potvrđuje Aiša, radijallahu anhu, i kaže da je on čovjek koji najviše poznaje Sunnet, Kur'an i njegove ajete.

"Lažne glasine su teže od ubijanja!"(II; 191)

Da ne bi došlo do pogoršavanja situacije koja je nastala nakon ubistva Osmana, radijallahu anhu, Alija je pristao da se prihvati halifata, ako mu najveći ashabi polože zakletvu. Unatoč tome, što je on poslao svoja dva sina, Hasana i Huseina, da brane halifu Osmana, prije nego što je ovaj bio ubijen, kolale su glasine protiv Alije, kao što su bile i protiv Osmana. Do toga je došlo usljed neslaganja Alije i nekih ashaba, predvođenih Aišom, Majkom Pravovjernih, radijallahu anhu.

Alija je zapao u više nezavidnih situacija, i to zbog priča koje su bile daleko od istine. Bio je primoran da se bori protiv onih koji su mu se suprostavili (bitka na devi). Pobijedio ih je kraj Basre i vratio je Aišu, radijallahu anha, u Medinu, nakon što je to platio smrću velikog broja ashaba, kao što su Talha i Zubejr, radijallahu anhu.

Lažne glasine imaju posljedice

Jedna od najvećih teškoća za Aliju je bio stav Muavije, namjesnika Sirije, koji je tražio od novog halife da se odmah pronađu i kazne ubice prijašnjeg halife Osmana, radijallahu anhu, što u tom trenutku nije bilo moguće. Predvodio je veliku vojsku u rat protiv halife Alije, radijallahu anhu. Došlo je do bitke kod Siffina, na obali Eufrata.

Jedna od poznatih Alijinih osobina bila je staloženost i prisutnost duha. Pazio je da ne dođe do krvoprolića, kako ne bi stradao veliki broj ljudi, lako je uložio veliki napor da do toga ne dođe, i kada je pobjeda bila skoro na njegovoj strani, nasjeo je lukavstvu svojih protivnika koji su time nastojali izbjeći poraz. Uslijed toga, došlo je do podvajanja u redovima Alijine vojske. Odvojila se grupa ratnika koji nisu prihvatili protivnički prijedlog. Ta grupa je kasnije nazvana Haridžije (El-Havaridž). Ona se odmetnula od svoga vode Alije, koji ih je pokušao na lijep način vratiti na pravi put da bi se izbjeglo međusobno ubijanje. Oni su to odbili tražeći sukob na bojnopolju. S njima se sukobio u bitki En-Nehrevan, istočno od Tigrisa i gotovo ih iskorijenio.

Lista šehida je otvorena

Alija je prenio glavni grad hilafeta iz Medine u Kufu. Na žalost, nakon pet godina, veliki je junak ubijen s leda, na izdajnički i kukavički način, kao što se dogodilo i njegovim prethodnicima, halifama Omeru i Osmanu, radijallahu anhum. Omera je ubio Ebu Lu'lue, medžusija, a Osman je ubijen nakon raspirivanja mržnje Židova Abdullaha ibnu Sebe'e.

Sad je pao i Alija, od ruke jednog haridžije. Zvao se Abdurrahman ibnu Muldžim. On se želio osvetiti Aliji za svoj poraz u bitki En-Nehrevan. I tako je izdajica uspio teško raniti Aliju, radijallahu anhu, s leđa, udarcem sablje po glavi, za vrijeme dok je Alija, radijallahu anhu, obavljao sabah-namaz, dana 12. Ramazana, 40. g. po Hidžri.

Alija, radijallahu anhu, je umro kao šehid, nakon nekoliko dana, pošto je bio ranjen u šezdeset i trećoj godini života. Pokopan je pokraj Kufe, uz veliku tugu i žalost njegovih sinova Hasana i Husejna, radijallahu anhum, i svih muslimana, širom islamske države.

TALHAIBNU UBEJDULLAH
RADIJALLAHU ANHU
UČENIK RESULULLAHA, (S.A.V.S.) -
JASTREB UHUDA

Stranice vječnosti se ne daju brisati

Upoznat ćemo se s čovjekom, koji prednjači u svim dobrim osobinama:

- prednjači u džihadu. On je divan primjer onih koji su dali sve što imaju da bi uzdigli Allahovu riječ, zaštitili Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, te prenijeli i širili Allahovu Objavu;
- prednjači u dobročinstvu. Njegovi nadimci su: Talha El-Džud (Darežljivi Talha), Talha El-Hajr (Talha Dobročinitelj), Talha El-Fejjad (Velikodušni Talha, Prekomjerni Davatelj). Čitav njegov život je bio ispunjen plemenitošću, požrtvovnošću i darežljivošću. Davao je od sebe sve što je mogao.
- prednjači u Šehadetu. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao za njega da je šehid koji hoda po Zemlji. On je junak i šehid zajedno! On je Talha ibnu Ubejdullah - jastreb Uhuda, radijallahu anhu.

Biblija je nagovijestila dolazak Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem

Talha, radijallahu anhu, je bio neobično inteligentan, širokogrud, veoma iskusan i nadasve, strpljiv. Dobro se sjećao šta mu se dogodilo prije nego što je prešao na islam. On kaže: "Pitao me jedan monah iz Busre, u Siriji, da li znam da se pojavio poslanik po imenu Ahmed?" Upitah ga ko je Ahmed, a monah odgovori: "Sin Abudllaha i unuk Abudl-Muttaliba. On je zadnji od poslanika i pojavit će se u Mekki!"

Talha je, nakon toga, pohitao u Mekku i saznao da se Muhammed, također još zove i Ahmed, i da ga je Allah poslao da bude Poslanik, I druge vjere prije islama su nagovijestile dolazak Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem.

U Kur'anu se govori o Isau, a.s kojem je majka Merjem. On je rekao svome narodu: "Evo, objavljujem vam radosnu vijest, doći će nakon mene Poslanik, po imenu Ahmed!"

Vjerovanje (iman) je slađe kada se trpi

Nevjernici su, jednom, na početku islama vezali uzetom Talhu s Ebu Bekrom, radijallahu anhu. Od tada, imaju zajednički nadimak "Srodnici" (Blizanci). Oba ashaba su trpjela užasne muke od užeta. Čak je i Talhina majka zlostavljala svoga sina, iako su majke prema svojoj djeci nježne i milostive. No, uvidjela je koliko je on čvrst i ustrajan u svojoj vjeri i da ga ništa ne može odvratiti. Kad su ga mučili, bio je miran i nasmijan, spokojna srca. Potporu za svoju strpljivost našao je u Allahovim riječima iz Kur'ana. On vjeruje u Allaha, pa zašto onda da se osvrće na riječi nevjernika. Njegov um razmišlja čvrsto o dobročinstvu i čvrsto je uvjeren da će mu Allah pomoći da pronađe izlaz. Talha je znao da pametan čovjek neće odbaciti dobrotu, istinu i ispravnost, radi toga što neki krivo razmišljaju. Vjera u Allaha zahtijeva strpljivost i trpljenje, kao odgovor na zlostavljanje kafira, uvijek i svugdje.

Utjeha dolazi, makar i sa zakašnjenjem

Došao je i čas utjehe nakon velikog podnošenja muka. Allah je za Talhu i muslimane pronašao izlaz, zajedno sa porodicom Ebu Bekra, radijallahu anhu, tako što su hidžru učinili u jesrib (Medinu). Oprostio se sa svojim rodnim mjestom i imetkom, i podnio teškoće puta, pustinjsku prašinu i glad. Slava Allahu kada smo na mukama, slava Allahu kada smo u izobilju!

U Medini, u okviru neviđenog bratimljenja, što ga je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, učinio između Talhe Muhadžira i Ka'ba ibnu Malika, jednog od istaknutih građana jesriba, Talha se osjećao kao među svojim. Njegov život u Medini je bio pon herojstva i približavanja Allahu.

U prvoj bitki Talha je bio oko koje bdije i prati šta se događa na prilazima gradu. Činio je to s potpunom revnošću i neviđenom strpljivošću; bdio je danju i noću. Prenosio je sve vijesti Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, zajedno sa svojim drugom Sa'dom ibnu Zejdom, radijallahu anhu. Bio je častan, iskren i povjerljiv vjernik. Allah će ga nagraditi, zajedno s onima koji su sudjelovali u odlučujućoj borbi, svojim sabljama i svojom krvlju.

Odlikovanje s Uhuda

Talha je u bitki na Uhudu zadobio dvadeset i četiri rane po tijelu i prstima.

Bio mu je oduzet (paraliziran) jedan prst, jer je podmetnuo svoju ruku da bi zaštitio Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, od udaraca koje su mu nanosili mušrici.

Talha je ranjenog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, zaštitio svojim tijelom i uzmicao zajedno s njim boreći se sabljom.

Puno je krvi isteklo iz njegovih rana.

Kod toga, zadobio je više uboda po tijelu od sablji, kopalja i strjelica, preko sedamdeset.

Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, je Talhi odao posebno priznanje, istaknuvši njegovu posebnu ličnost, kad mu je na dan bitke na Uhudu rekao:

"Talha, ti si u potpunosti uspio, tj. učinio si takva djela da si zavrijedio Džennet, bez ikakve sumnje!"

Ebu Bekr Essiddik, radijallahu anhu, je za njega rekao: "Taj dan bitke na Uhudu bio je Talhin dan!"

Mu'min je uvijek prvi

Za Talhu rane nisu predstavljale ništa osobito. Još se više suprotstavljao neprijatelju, jer je to bilo radi Allahovog dželle šanuhu zadovoljstva, kao i zadovoljstva Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i mu'mina.

Dobro došla smrt i šehadetu uz pobjedu.

To je bio njegov moto. Ništa to nije bilo čudno za Jastreba Uhuda. Zato vidimo da Talha uvijek u borbi voli prve redove u kojim sudjeluje Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem. Ne pitajte u kojim je bitkama sve Talha bio. On je sudjelovao u svim bitkama uz Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i to bez ikakvog straha ili mrvice kolebanja ili opreza, da ne bi dao svoj život u borbi. Već i to bi bilo dovoljno ako se govori o njegovoj časti - da je Talha dobročinitelj, darežljiv, na bilo koji način. Vrhunac darežljivosti je, kao što znate, spremnost položiti svoj život, i ulazak u borbu bez ikakvog straha i kolebanja.

Šehid hoda zemljom

Talha, radijallahu anhu, je zatražio šehadet, a Allah mu to nije uskratio. Eto Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, koji mu donosi radosnu vijest da će ući u Džennet. Također mu je rekao još za života da će biti šehid. Lijepo bi bilo kad bismo zapamtili tri radosne vijesti koje je izrekao Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem:

"Kome je drago da gleda čovjeka koji hoda zemljom, a već je mrtav, neka gleda Talhu!

Kome je drago vidjeti šehida kako hoda zemljom, neka gleda Talhu ibnu Ubejdullaha!"

Neka ti je sa srećom Ebu Muhammede. Allah ti je oprostio sve grijehе koje si učinio prije i koji slijede.

Kako su slatke vijesti o Džennetu, šehadetu i oprost!

Kad bi nam samo jednu od tih radosnih vijesti Allah omogućio, bili bismo beskrajno sretni. Bože, molimo te za jednu radosnu vijest, kao što ju je Resulullah rekao Talhi; da nam oprostiš grijehе i smiluješ nam se; da

nam podariš šehadet na ispravnom Tvom putu i da nam dozvoliš da uđemo u Džennet s onima kojima si to obećao. Ti sve čuješ i sve možeš!

Naš Poslanik ima dva prisna sljedbenika

Kad Allah zavoli nekoga, on ga približi sebi. Eto Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, donosi Talhi radosne vijesti, da će Allahu biti blizak i da će Allah uvijek nad njim bdjeti. Rekao mu je: "Allah te čuvao i pratio sve dok ga ne sretnješ!"

Blago tebi, Talha, na tvom visokom položaju! Zato nije čudno da budeš Poslanikov prisni sljedbenik; na taj položaj nije se popeo niko osim dvojice, a ti si jedan od njih. Zubejr, radijallahu anhu, je drugi. Svaki od nas je prisni prijatelj i sljedbenik Resulullaha i učenik bez premca. Ti si još više od toga! Ti si šogor resulullahov i na ovom i na Onom svijetu. Ti si se oženio časnom sahabijkom Hamnet, sestrom Zejnebe, žene Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem. Njihova je majka Amina, kći Abdul-Muttaliba, tetka Resulullahova. Blago tebi, i molimo Allaha, dželle šanuhu, da svako od nas bude s vama u Džennetu.

"Ako budete zahvalni, Ja ću vam, zacijelo, još više dati!" (XIV; 7)

Allah, dželle šanuhu, je podario Talhi veliko bogatstvo. S druge strane. Talha je bio primjer zahvalnosti Allahu. U jednom danu je dao sadaku od sto hiljada dirhema. Jednom drugom prilikom podijelio je svu svoju imovinu sirotinji, bez obzira što je ta imovina bila velika.

Za sebe nije ostavio niti jednog dirhema, a imanje mu je vrijedilo četrsto hiljada dirhema. jednom je prodao zemlju u vrijednosti od sedamsto hiljada dirhema i to je odmah drugi dan podijelio. Nije imao mira kad bi saznao da neko traži pomoć, odmah mu je nastojao pomoći. Nikad uvaženi ashab nije nikoga odbio, a da nije pružio pomoć ili platio tuđi dug!

Godišnje je, nakon smrti Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, slao njegovoj ženi Aiši, radijallahu anhu, deset hiljada dirhema. Zato je Allah, dželle šanuhu, blagoslovio njegov imetak. Koliko god poklanjao, Allah mu je još više uzvratio. O tome svjedoče ajeti Kur'ana Časnog: "Ako budete zahvalni, Ja ću vam, zacijelo, još više dati!" (XIV; 7)

Junaka poštuju svi

Ebu Bekr i Omer, za vrijeme njihova hilafeta, nisu zaboravili da priznaju Talhi njegov položaj, pa i da od njega traže savjet u političkim i vojnim pitanjima. On je znao pravilno presuditi, i bio je odan riječi istine. Nije zaboravio biti u prvim redovima kada se krene u borbu protiv otpadnika. On je još uvijek "jastreb ratova i bitaka". Povijest potvrđuje njegova junaštva u više prilika i nakon smrti Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Vi znate, djeco, da je Talha jedan od šesterice ashaba koji su izabrani u savjetodavno tijelo što ga je osnovao i izabrao Omer, radijallahu anhu, prije svoje smrti. Na tome je posebno insistirao kad je rekao: 'Talha je zajedno s vama član savjetodavnog tijela!'

Takav istaknut položaj odgovarao je samo čovjeku kakav je Talha. To je čovjek koji je znao čuvati Božiju blagodat imanja i znanja! Bilo bi lijepo da Talha bude uzor i u našem društvu!

"... i porod naš neka bude odan Tebi!"(II; 128)

Nije Talha škrtario s onim što najviše voli, a to su njegova djeca koju je hranio i odgajao unatoč njihovoj brojnosti. Uistinu su bila ukras njegovog života.

Uzdigli su ugled svoga oca još više i njegovu povijest učinili još trajnijom. Bilo ih je četrnaest: sinovi Muhammad, Imran, Isa, Ismail, Ishak, Jakub, Musa, Zekerija, Jusuf i Jahja, a kćeri - Aiša, Ummu Ishak, Es-Sebbe i Merjem.

Allah mu je podario da većina njegovih sinova imaju imena poslanika u nadi da budu ispravni šehidi i bliski Allahu, dželle šanuhu. Njegove su kćeri imale ispravne i dobre muževe, kao Mus'ab ibnu Zubejra, suprug Aišini Hasan ibnu Aliji, suprug Ummu Ishak.

Talhini sinovi su se istakli u borbama i u mačevanju. Imali su izuzetne vrline i bili su primjer junaštva i šehadeta. Neka Allah bude s njima zadovoljan!

"Iz njihovih srca ćemo zlobu odstraniti...!" (XV; 47)

Život je htio da Talha s Aišom i Zubejrom ide u rat protiv Alije, radijallahu anhu. Istina je bila i očita i zorna svakome ko je bistrog uma kao Talha i Zubejr. Oni koji su izdali Zubejra htjeli su da naš veliki junak Talha bude pogođen strijelom u bitki El-Džemel. Bio je teško ranjen, izgubio je puno krvi i preminuo.

Imam Alija, radijallahu anhu, je bio prvi koji se ražalostio zbog Talhine smrti, iako nisu bili istomišljenici. On zna ko je Talha i koja je njegova vrijednost u redovima ashaba. On zna, kao što znaju i svi drugi, kao i oni koji su ubili Talhu, da je Talha preselio na Onaj svijet kao šehid. On je već bio šehid koji je hodio Zemljom s velikim nepokolebljivim imanom!

"Iz njihovih srca ćemo odstraniti zlobu; oni će, kao braća, na divanimo jedni prema drugima sjediti!" (XV; 47)

I djeca mogu tugovati

I tako se završilo šezdeset godina u životu Talhe, radijallahu anhu. Možemo se ponositi zajedno sa Abdullahom Abbasom, radijallahu anhu, kad su ga pitali o ovom junaku i o Zubejru, nakon njihove šehidske smrti. "Neka se Allah smiluje njima. Kunem se Allahom da su bili vjerni muslimani, odani, dobročinitelji, mu'mini, plemeniti i blagoslovljeni.

Allah će im oprostiti kao starim ashabima, zbog njihovog iskrenog druženja s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, i njihovih plemenitih djela..."

I djeca imaju pravo izraziti tugu nad Talhinom smrću. Bio je jedan od onih kojima treba zavidjeti na dubokoj i čvrstoj vjeri. Služi mu na čast što je jedan od deseterice kojim je obećan Džennet. On je "jastreb Uhuda", jedan od velikih voda islama. Sve najvrednije ljudske vrline su spojene u njegovoj ličnosti. Neka mu se Allah smiluje i bude njime zadovoljan!

Obećani put je jedan

Možda ste poželjeli da upoznate još jednog ashaba, čije smo ime već više puta spominjali pored Talhinog imena. To je uvaženi ashab Zubejr ibnul-Avam. Sada ćemo o njemu posebno govoriti kao o još jednoj ličnosti, od njih deset, kojima je prenijeta radosna vijest o Džennetu. Hajdemo zajedno upoznati tu osobu!

Bože, obačavamo Ti da ćemo izučavati i još više upoznavati put deseterice kojima je obećan Džennet, kako bi svaki od nas bio jedanaesti, ako Bog da, i kako bismo uljepšali naše postojanje iskrenim djelima kakva su činili sinovi Talhe, koji su simbol ispravnog imana i pokornosti svojim roditeljima, vjernicima!

Poniznost je osobina kukavica

Od malena je bio ponositog duha i jakog karaktera. Niko se ne usudi da mu učini štogod nažao, jer je rijetko ko od djece u to vrijeme doživio da tako stasava. Majka je poklanjala izuzetnu pažnju njegovom odgoju, kako bi svojim ponašanjem zadobio poštovanje okoline. Od malih nogu, znala ga je oštro kažnjavati i tući, da bi mu pokazala kako da se brani: "Zar mislite da je on mamina maza! On sam mora podnijeti sve vrste teškoća!"

I Zubejr je obećao da neće dozvoliti da ga ikad iko ponizi, ma koliko taj neko bio jak i snažan. Nije ništa čudno, on je sin Safije, tetke Poslanikove, sallallahu afejhi ve seilem, a otac mu je sin Hatidžinog brata. Zato se od malena učio hrabrosti i izdržljivosti. Takav je ostao do zadnjeg dana svog časnog i plemenitog života.

Kako je divno biti mladi vjernik

Zašto zbog svega toga naš mali junak ne bi bio iznad svojih vršnjaka, iznad svih u Mekki i drugdje, koji zbog njegovih vrijednosti moraju poštivati njegovo mišljenje i stavove. Pored hrabrosti i junaštva, Zubejra su krasile i ostale plemenite ljudske vrijednosti. Njegov otac je, El-Awam ibnu Huvejlid, a majka Safija, kći Abdul Mutaliba. On je od čestita roda, ponositog držanja, iskren, pošten i staložen. Ebu Bekr Essiddik, radijallahu anhu, ga poziva, prema želji Poslanika, u islam. Zubejr je sa zadovoljstvom prihvatio islam, a imao je tada samo 16 godina, ili manje. Kad je mladi tamnopusi junak prihvatio islam, postao je još veći i v^ae/Jniojnak, ali u drugom smislu. Progalsio je svima da on vjeruje u Mtoff*vntii*u, dželle šanuhu, objavu i nije imao namjeru na tome stati. Nije se bojao napada neznalica, ili nepredvidivih situacija.

Jedni drugima preporučujemo strpljenje

Zbog islama su ga bojkotirali i kažnjavali na razne načine, i njega i članove njegove porodice i rođake. Trudili su se da ga na razne načine zlostavljaju i muče. Zubejr nije od onih koji se predaju i pokleknu pred strahom od drugih. Poštivao je odrasle, osobito svoga amidžu Nevfela, koji ga je znao čak i vezati, zatim takvoga smotati u hasuru, potom nadimiti hasuru i tako ga dugo držati bez hrane i pića...

Uprkos svemu tome što su mu činili njegov amidža i drugi, te raznovrsnih načina mučenja, nisu ga uspjeli pokolebati. Mučitelji su izgubili svaku nadu, pa su ga pustili da čini ono što je htio. To je i postao princip muslimana: koliko god nevjernici mučili muslimane, njihova čvrstina i ustrajnost u imanu postali su još čvršći, bez obzira na sve represalije, I mi moramo biti kao Zubejr, radijallahu anhu, istrajni i čvrsti u svom imanu.

Mu'min se smije rasrditi samo u ime Allaha, dželle šanuhu

Zubejr dolazi s muhadžirima u Abesiniju. Tamo je bio jedan od voda širenja islama i njegove Objave. Povijest pamti da je on u Abesiniji bio junak koji je riskirao svoj život, ali je zato znao donijeti svojoj braći muslimanima radosne vijesti o svom uspjehu i svom radu, pa je radost tekla i njihovim srcima.

I napusti junak tlo Abesinije, da bi se vratio u Mekku, gdje su sada već bili primili islam i Hamza, i Omeribnul-Hattab. I tako je rastao broj pristalica Objave i Božije poruke. Sada ponovno Kurejšije čuju njegov glas.

Jednom je čuo da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, ubijen, ali je vijest bila lažna. Zgrabio je svoju sablju i pohitao do kurejšijskih kružoka pun boli i ljutnje, išao je tragati za Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem. Nije se smirio dok nije ugledao Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, živog i zdravog. Tada se Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nasmijao i zahvalio mu, te mu zaželio svako dobro i pobjedu.

Mu'min se ne obazire na zlostavljanja

Zubejr je bio jako ambiciozan i nisu ga pokolebale kazne. Kad je otišao u Medinu, ostao je dosljedan svojim stavovima i imanu. Sudjelovao je zajedno s Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem, u svim

borbama. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je imao potpuno povjerenje u njega i to ga je još više hrabrilo da istraje u svom ubjedenju i junaštvu. U ratovima je bio istaknuti junak, i to mu svi ashabi priznaju. Megdani mu potvrđuju da je uvijek bio neustrašivi lav. U ratu je uvijek nosio žuti turban. Kažu da su u bitki na Bedru muslimanskoj vojsci u pomoć došle hiljade meleka koji su nosili žute turbane kao Zubejr, radijallahu anhu. I melec ga vole, jer ga Allah voli. Zato mu melec pomogaoše protiv mušrika, koje je predvodio njegov amidža Nevfel, onaj koji ga je znao onako mučiti.

Smrt bježi od junaka

Desilo se da je na dan Uhuda, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, primijetio jednog čovjeka, ratnika Kurejšija, kako ubija i kolje muslimane. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, se obrati Zubejru da ga ukloni. Zubejr je odbacio svoju sablju, uspeo se na jednu uzvisinu, a zatim suknuo, kao orao, te zgrabio mušrika. Obojica su pala i zajedno se skortljala. Odjednom mu je Zubejr bio iznad prsa i golim ga rukama dokrajčio.

U bitki na Hunejnu, mušrici su se razbježali pred njim. Da ste mogli pogledati tijelo tog junaka, vidjeli biste da ne postoji ni jedan djelić njegova tijela koji nije bio ranjen i uboden. To su Allahovi dokazi iz herojskih bitaka.

Vrata junaštva se ne zatvaraju

Nakon smrti Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, Zubejr j'e bio od onih koji su blisko saradivali s Ebu Bekrom Essiddikom, radijallahu anhu, u vojnim i političkim pitanjima. Muslimanska vojska je izborila veliku pobjedu u ratovima protiv otpadnika, kada je on predvodio muslimanske junake. Sudjelovao je u veoma važnoj bitki protiv Bizanta, poznatoj kao "Bitka na jermuku". Na žalost, u toj bitki je zadobio teške rane. Zatim se vratio zajedno s Omerom El-Hattabom, nakon osvajanja Jerusalima. Njemu je uvijek bilo najljepše kad bi otišao u džihad.

Omer, radijallahu anhu, ga je poslao da pomogne njegovom namjesniku u Egiptu, Amru ibnul-'Asu. U Egiptu su muslimani opkolili poznate rimljanske zidine "Babilon". Zubejr se, s nekolicinom muslimana uspeo na zidine i otvorio vrata te utvrde. Nakon kratke borbe, Rimljani su pobjegli bez povratka.

Musliman ne voli ubiti svoga brata

Nakon smrti Omera, radijallahu anhu, Zubejr je bio jedan od šesterice u savjetodavnom tijelu, koje je odredio sam Omer, radijallahu anhu, prije svoje smrti, da izaberu među sobom sljedećeg halifu. Izabrali su, među sobom, Osmana, radijallahu anhu, pred kojim je položena zakletva, pa je i Zubejr dao zakletvu na vjernost i pomagao ga u njegovom hilafetu. Kad god je trebalo, Zubejr je Osmanu davao savjete. Kad su pokušali, oni koji nisu bili u pravu ubiti Osmana, radijallahu anhu, Zubejr je, kao što je učinio i Alija, radijallahu anhu, poslao sina Abdullaha da ga brani. Zubejr je položio zakletvu Aliji, radijallahu anhu, nakon smrti Osmana, radijallahu anhu. Međutim, on je očekivao od Alije da ustane protiv onih koji su ubili Osmana. Alija, radijallahu anhu, je, međutim, mislio da treba sačekati izvjesno vrijeme dok se situacija smiri, pa tek onda kazniti Osmanove ubice.

Staloženost vodi miru

Čuo je Alija, radijallahu anhu, da neki od ashaba pod vodstvom Aiše, radijallahu anhu, ne žele da on ostane spuštenih ruku zbog smrti Osmana.

Pokušao je savjetom smiriti većinu, i mirnim pregovaranjem izbjeći sukobe. Međutim, ništa nije koristilo, te je na kraju morao opremiti i pripremiti vojsku protiv onih koji su se htjeli sukobiti s njim. Kad su se sučelile obje vojske, Alija, ponovo pokuša, na svaki način, da ih odvraća od njihove nakane, ali nije uspio. Ni Zubejr, ni Aiša, nisu to htjeli. Alija je zatražio da direktno razgovara sa Zubejrom, pa je do razgovora i došlo. Tada je mudri halifa dugo razmišljao o tome i sjetio se prošlosti i nezaboravnih dana herojstva. U sebi je Alija razmišljao (a bio je u pravu), da Zubejr mora promijeniti svoju nakanu, kako ne bi izbrisao svoja nezaboravna i vječna djela, a svoje junaštvo koristiti protiv zajedničkog neprijatelja -mušrika i nevjernika...

Odvraćanje od krivog stava je častan čin

Alija ga je podsjetio na jedan događaj zajednički njima i Resulullahu, sallallahu alejhi ve seilem. Reče Alija, radijallahu anhu: "Sjeti se, Zubejre, onog dana kada ste Resulullah i ti prošli pored mene, a Resulullah, sallallahu alejhi ve seilem, se bio naslonio na tvoju ruku! Okrenuo se prema meni i nasmijan me poselamio, pa se potom okrenuo prema tebi i rekao ti: "Uviđam, Zubejre, da ćeš ratovati protiv Alije i nećeš biti u pravu, Alija će biti u pravu, makar protiv njega ratovali svi ostali!"

Zubejr je odgovorio: "Istina je, kunem se!"

Alija, radijallahu anhu, reče: "Zašto onda ratuješ protiv mene, kad nemaš razloga za to?"

Zubejr, radijallahu anhu, reče: "Zaboravio sam to! Tako mi Allaha, da sam se toga sjetio prije bitke, nikada ne bih pošao u rat, niti ratovao protiv tebe!"

Izdajnik ne voli ono što je ispravno

Razuman musliman se pokaje Allahu kada pogriješi. Zubejr je shvatio istinu nakon susreta s Alijom i insistirao je na povlačenju iz bitke, usred borbe, nakon tog buđenja savjesti mu'mina. Svjedoči Allah, a i melec i uvaženi ashabi, kao Ammar ibnu Jasir i Abdullah ibnul-Abbas, da se Zubejr pokajao što je došao ratovati protiv Alije. Na njegovom putu za Medinu jedan ga je izdajnik ubio, kao što su prije njega ubijeni šehidi Omer i Osman radijallahu anhu. Svi znaju ko je ubio Zubejra, čak i njegovi protivnici to dobro znaju. Dobro znaju Zubejrov položaj kod Resulullaha sallallahu alejhi ve sellem, te da je sin Poslanikove tetke i da je on izvrsni Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, učenik.

Lav u Dolini lavova

Za njim je išao izdajnik Amr ibnu Džermuz Et-Temimi i vidio da se Zubejr vraća u Medinu. Sačekao je vrijeme kad je Zubejr klanjao, prišuljao mu se, ubio ga s leđa, te mu skinuo prsten s prsta i ukrao konja

Osjetio je da se zemlja na kojoj je stajao, tresla od ljutnje nad tim gnusnim djelom što ga je uradio. Na tome mjestu, gdje je klanjao, bio[^] i ukopan, a naziv toga mjesta je " Dolina lavova "

Dolina lavova se ponosi što su tamo položeni tvoji ostaci, Zubejre!

Tako je došao kraj njegovom životu u šezdeset i četvrtoj godini Dočekao je smrt kao častan šehid, smrt kakvu mogu doživjeti samo velikani poput njega! I tako je yaustavljen na svom putu do Medine, za vrijeme klanjanja Allahu dželle šanuhu.

Zubejrov ubica je u džehennemu

Voda muslimana Alija, radijallahu anhu, je čuo da je Zubejr ubijen na svom putu ka Medini. Ovaj događaj ga je rasrdio, duša ga je zaboljela. Poželio je da do toga nije došlo i da je Zubejr svoj put sretno završio, nakon što je otkrio istinu. Gorko zaplaka Alija, radijallahu anhu, i tom je prilikom rekao za čovjeka kome je prije obećan Džennet, (Zubejr) da će njegov ubica u Džehennem.

Kad su donijeli Zubejrovu sablju pred Aliju, radijallahu anhu, podsjeti se Alija na herojska djela koja je Zubejr učinio radi Islama, yajedno s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, baš s tom oštrom sabljom, pa reče:"Koliko puta je ta sablja otklonila nevolje od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem! Neka mu se Allah smiluje, bude s njim zadovoljan i neka mu oprost!"

Da, draga djeco, onaj koji je ubio čovjeka kojemu je obećan Džennet, zaslužio je džehennem. Zavrijedio je vječni pakao, "u kome se ne živi niti mre.

Život i djela ovoga mu'mina

Prihvatio je islam kada je imao šesnaest godina;

Bio je jako mučen i zlostavljan;

Učinio je hidžru u Abesiniju i u Medinu;

Ubio je svoga amidžu, kafira u bitki na Bedru;

Zaštitio je Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, od brojnih uboda koji su mu bili namijenjeni;

Oženio se Esmom, kćerkom Ebu Bekra, koja mu je donijela sina junaka Abdullaha, radijallahu anhu;

Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, mu je donio radosnu vijest da će biti u Džennetu i da je Poslanik njim zadovoljan;

Predvodio je islamsku vojsku u borbi protiv otpadnika, te osvojio Siriju i Egipat;

Posjetite www.islamski.net

Povukao se iz borbe protiv Alije, radijallahu anhu, i postao šehid na svom putu za Medinu, i to od uboda izdajnika, blizu grada Basre, gdje je i ukopan, u "Dolini lavova";
Umro je u šezdeset četvrtoj godini.

SE'ID IBNU ZEJD, RADIJALLAHU ANHU BORAC TRAJNOG SPOMENA

Allahovi čisti vjernici (el-hunefai)

Se'id ibnu Ebu Zejd j'e bio pripadnik jedne manjine, koja je živjela u Mekki, a nisu bili idolopoklonici. Ta manjina se zvala El-Ahnafe, ili El-hunefa, tj. oni koji su se klonili klanjanja kipovima i nečasnih djela, usprkos tome što su živjeli usred društva kafira i neznanja, iako to društvo onda nije imalo poslanika kojeg Allah šalje i koji ljude upućuje na istinu i dobročinstvo.

Od malena, Se'id je stasavao gledajući oca kako živi daleko od višeboštva, u potrazi za Istinom i jednoćom Allaha (tevhid), služeći istinskom Stvoritelju. Znao je davati savjete mušricima da se okanu neznanja u kome plivaju, te da ne čine nedjela, kao što su ubijanje male ženske djece, prostitucija i spominjanje drugih imena osim Allahovog prilikom klanja životinja.

Zato, njegov otac Zejd zauzima visoko mjesto među pametnim i časnim Mekkelijama. Njegov govor je bio pun savjeta i uputa drugima.

Sreću treba tražiti

Zejd je bio rodbinski blizak Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem. On je, takode bio amidža Omera El-Hattaba. Ta veza je postala puno jača, kad je nad Kurejšijama zasjalo svjetlo islama. Se'id ibnu Zejd je bio prvi koji je učvrstio rodbinske veze vezom imana.

Zato nije čudno što je Se'id pažljivo razmotrio novu vjeru koja poziva na dobročinstvo. Nije ništa čudno što je Se'id povezo svoj rod i rodbinske veze s isto tako dobrim rodом, tj. on se oženio Fatimom - sestrom Omera El-Hattaba. Ta je žena bila izuzetno pametna a njenu ljepotu su krasile divne vrline, pa je bila kao svjetionik u životima Se'ida i Omera, radijallahu anhu, pa i cijeloj Objavi. Se'id i njegova supruga su bili pravi primjer uspješnog braka i ugledne kuće ispunjene srećom.

Temelj imana je trajan

Kako je bio ushićen, suprug je došao trčeći svojoj ženi Fatimi da je obraduje, što je primio islam pod vodstvom Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, te je od nje zatražio da i ona to učini. Ispunili su svoja srca istinitim imanom i u njih položili čvrste temelje. Znali su i shvatili da je islam nova Objava koja će naići na poteškoće i prepreke. Svi oni, prvi vjernici, morali su se pripremiti i računati na razne vrste zlostavljanja n ja, 'te su sve to strpljivo podnosili. Vi shvaćate zajedno sa Se'idom i Fatimom' da je dobitnik onaj koji ne gubi strpljivost zbog svoga uvjerenja i svojih ispravnih stavova. Allah, dželle šanuhu, nas na to podsjeća u suri El-Asr:

"Tako mi vremena čovjek doista, gubi. Samo ne oni koji vjeruju i dobra djela čine, i koji jedni drugima istinu preporučuju i koji jedni drugima preporučuju strpljivost!"

Dom mu'mina je škola

U Mekki, zlostavljanje od strane mušrika dostiže vrhunac, i podigoše se glasovi mučenih: Bilala, Jasira, Sumejje i Ammara. Se'id i Fatima čuše jecaje i glasove muke i bola. Mučitelji sve više zlostavljaju mučenike, što više jača njihov iman i čežnju za Istinom. To je i princip života. Život'je u očima kafira lijep, samo ako su im ostali slugе. Kurejšijski kafiri nisu imali mira zbog imana Bilala Abesinca i Suhajba Er-Rumija, pogotovo kada su i ugledne Kurejšije, kao što su Ebu Bekr, Se'id, Osman, Zubejr, Talha i još veliki broj njih, primili islam. Zato Kurejšije nisu mogle mirno gledati kako se muslimani okupljaju, uče i proučavaju Kur'an u kući Erkama ibnul -Erkama, a posebno kada su shvatili da kuće muslimana postaju škole za učenje Kur'ana. Tako i Se'id otvara vrata svoga doma, prima Habbaba ibnul-Eretta, koji je dolazio svaki dan da bi učio i proučavao Kur'an sa Se'idom i Fatimom i da bi razmotrili novosti toga dana.

Ljudi su različiti

Toj kući ne služi na čast samo to što je postala mjesto proučavanja, razmatranja i učenja Kur'ana, nego je pridonijela islamu veliku potporu i vječni, nezaboravni poklon, prihvaćanjem islama od strane Omera ibnul-Hattaba. U toj kući Omer je čuo prvi put kubanske ajete, koje su čitali Habbab, Se'id i Fatima. U toj kući Omer je učio jedan dio sure Ta ha, pa mu je srce odmah postalo pokorno i

upućeno na put Istine. Noge su ga nosile do kuće Erkama, gdje se sastao s Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem, okružen onima koji mu vjeruju. Tu je izgovorio najdivnije riječi: "Svjedočim da nema drugog boga osim Allaha, i svjedočim da je Muhammed Njegov poslanik!"

Se'id, Fatima i Habbab ibnul-Erett, bez sumnje, time islamskom svijetu dao nezaboravni i vječni dar. Kolika je ogromna razlika između predislamskog Omera, nezalica, koji je htio ubiti Muhammeda i njegove ashabe i Omera, mu'mina, koji sada hoće ubiti i uništiti bilo koga ko bi se usudio nanijeti zlo Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovim drugovima.

Ukrasite se najljepšim osobinama

I odlazi ashab Se'id sa svojom suprugom Fatimom u Medinu, a to je još jedan junak među muslimanima. On je još uvijek onaj junak koji poziva Allahu, sve svoje nakane i težnje usmjerava za novi dobitak, za novu potporu, za novog pristalicu imana.

Ono što je ovjekovječilo Se'ida, radijallahu anhu, to je što je bio izvanredan učenik Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem. Sjedio bi tako s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, slušao pomno hadise, te ih prenosio. Tako je u knjigama hadisa zapisano četrdeset osam hadisa koje je on prenio od Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem. U svojim odnosima s drugima, uvijek je bio istaknuti primjer dobrog muslimana. Kada biste ga ugledali, vidjeli biste uvijek drago i nasmijano lice. S obzirom da se bavio trgovinom, bio je darežljiv, popustljiv i pošten, podjednako i s kupcima i s trgovcima. To su osobine drage Allahu, dželle šanuhu. Zato se i vi ukrasite tim osobinama.

"... i porod naš neka bude odan Tebi!" (II; 128)

Se'id je želio imati što veću porodicu. Povećao je islamsko društvo s trideset jednim djetetom, trinaest sinova i osamnaest kćeri, lako je to veliki broj djece, Se'id se mogao ponositi svima njima. Bili su izuzetan primjer imana, pa i junaštva. Se'idovo se čelo, s njima, još više osvijetlilo i uzdiglo. Nije izgubio ni sekundu, a da je nije iskoristio za odgoj djece na ispravnom putu mira i dobročinstva. Takav treba biti svaki musliman!

Mora spoznati vrijednost rađanja djece kao dobar čin, zadatak vjere i islamskog društva. Taj čin će biti uspješniji, ako se više uloži u odgajanje svoje djece, kao što su to činili Talha i Se'id, radijallahu anhu. Allah će ih blagosloviti i pomoći ocu i majci u odgoju njihove djece u imanu. Radi toga će biti stanovnici Dženneta, pogotovu ako je broj djece velik. Zbog toga je broj od trideset i jednog Se'idovog djeteta, bio i ostao izvanredan primjer njegove prave vrijednosti.

Okolo koje bdije na Allahovu putu

Sjećate li se da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, od Se'ida i Talhe zatražio da prosljede vijesti o kurejšijskoj karavani prije izbijanja bitke na Bedru, te da sve informacije u vezi s tim prenesu njemu?

Dobro znamo koliko je taj zadatak bilo teško obaviti i to na teškom terenu, gdje su planine i jaruge, gdje ima puno prirodnih zapreka. Takav zadatak je ravan džihadu na Allahovom putu. Dakle, nadziranje i bdjenje u ime Allaha, dželle šanuhu. Ta dva besprijekorna junaka su se priključila pobjedonosnoj muslimanskoj vojsci. Allah ne zaboravlja nagraditi Se'ida i Talhu za sve što su zaslužili na Njegovom putu. Međutim, Se'id i Talha su ipak bili žalosni, jer nisu učestvovali u bitki, te tako nisu bili u džihadu i svojim sabljama. Ali osmijeh Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, upućen njima, donio je mir i spokoj njihovim srcima. Blago tebi, Se'ide, koliko su tvoje želje časne i kako je velika tvoja spremnost za stalno činjenje dobra!

Džihad je vječno mjerilo

Ako Se'id nije mogao učestvovati u bitki na Bedru, zato nije izostao sa svojim sabljama u bitkama na Hendeku, osvojenju Mekke i Hunejnu. Učestvovao je u svim bitkama poslije Bedra, zajedno s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem. U svim bitkama je bio neustrašiv borac i uvijek je bio među prvima. Se'id je bio u prvim redovima mudžahida koji su porazili sve one koji bijahu odbacili islam poslije smrti Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

U tome je odigrao jako važnu ulogu, boreći se protiv otpadnika, osobito protiv Musejleme El-Kezaba. Te borbe su bile važne i odlučujuće, i on je zbog toga bio jako ponosan. Tako su oni koji su

ustrajavali u džihadu, bili nakon Allaha, dželle šanuhu, uzrokom što je opstao islam i Muhammedov, sallallahu alejhi ve sellem, ummet, što treba da bude vječna pouka i mjerilo svakom vjerniku.

Skromnost je junaštvo

Kada je Allah, dželle šanuhu, omogućio muslimanima da osvoje Siriju, Ubejdullah ibnul-Džerrah je predložio Se'ida za namjesnika Damaska. U to je vrijeme bilo jako teško obavljati funkciju takve vrste, lako je Se'id pokazao da je, ne samo izvanredan junak, nego i vladar, nije ipak bio time zadovoljan. Ali pored svega, morao je biti vladar, a da to nije zatražio. Naravno da je bio zaslužan za to, jer je bio iskren, pošten, smiren, skroman i dobar upravljač. Ipak, njemu je draže bilo da bude samo borac i ratnik, jer mu nije bilo stalo do tog svijeta vladara i moćnika. Zato nije dozvolio da izgubi priliku da učestvuje u veličanstvenom džihadu na obroncima Jermuka.

Mu'min ne propušta priliku

Se'id je napisao svom vojskovođi, Ebu Ubejdu pismo:

"U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

Od Se'ida Ebu Ubejdu El-Džerrahu

Esselamu alejkum,

Slava pripada jedino Allahu, nema boga osim Njega.

"Nije mi stalo do sebe, nego do vas, vaših drugova i borbe na Allahovu putu. To je ono što me približava mom Gospodaru i s time Ga mogu zadovoljiti. Kad primite ovo moje pismo, pošaljite nekoga da upravlja Damaskom, nekoga ko to želi više nego ja. Uskoro ću vam se pridružiti, ako Bog da, i neka je selam na vas!"

S tim se složio Ebu Ubejd i umjesto njega za namjesnika Damaska postavio Jezida ibnu Ebi Sufjana. I tako je Se'id radijallahu anhu, ponovo postao vojnik u pobjedničkoj islamskoj vojsci, uz Halida ibnu el - Velida, Ebu Ubejda i Zirara ibnu El-Ezvera, radijallahu anhu. Zajedno s njima, bio je kovač velikih i slavni osvajača. Bio je spokojan i zadovoljan zbog onoga što je učinio.

"Ahiret je zaista bolji, i vječan je!" (LXXXVIII; 17)

I tako, naš skromni junak pored moći i vlasti odabra džihad. O tome je Ebu Ubejd pisao u svom odgovoru Omeru El-Faruku - muslimanskom halifi, o stanju muslimanske vojske kod Jermuka:

"Budite pozdravljeni. U vezi s Halidom, on je najbolji čovjek. Daje sve od sebe za muslimansku dobit, a protiv dušmana. A Amu i Jezid, njihovo zalaganje i naponi su onakvi kako ti želiš. Što se tiče Se'ida i Muaza, onako kako i ti znaš, Savad ih je učinio još skromnijim. Jedino što najviše žele je Ahiret (onaj svijet)"

Savad je velika pokrajina, čiji veliki dio pripada Se'idu. Muslimani su osvojili Savad nakon bitke El-Kadisijah. Međutim, usprkos svim uspjesima i ugledu, Se'id je ostao vrlo skroman.

Trajna sreća mu'mina

Omer se nije razočarao u Se'ida, muža svoje sestre. Ali, kao što znamo, kad smo čitali o Omeru, on nije htio da ga naslijedi niko iz njegove porodice, pa čak ni njegov sin Abdullah, ili njegov zet Se'id. Zato ne vidimo Se'idovo ime u Savjetodavnom tijelu koje je osnovao Omer. Svi ashabi svjedoče, kao što su svjedočili Omer i Ebu Ubejd, da je Se'id imao položaj, što se tiče čvrstine njegove vjere i imana, na kome su mu mnogi mogli pozavidjeti, a da ipak nikad nije predložen za halifu. I tako je Se'idov život ostao do kraja primjer sretnog života. Bio je sretan zbog svog vjerskog ubjedenja, učinjenih dobrih djela, junaštva i požrtvornosti u svakoj borbi. Potporu je nalazio u ljubavi za širenje islama.

Ashabi su vječni primjeri

Svakom čovjeku dođe kraj. Ali, kako je divno ako taj čovjekov kraj bude onakav kakvim ga je čovjek započeo - u takvaluku (bogobožnosti), poštenju i nesebičnosti! Eto, došlo je vrijeme da se Se'idove stranice zatvore smrću u pedesetoj godini. Ali, te stranice se otvaraju ponovo nakon njegove smrti, da ih pročitaju mali unuci, te da ih i mi danas pročitamo. One su čiste i jasne i služe svima kao primjer. Allah prihvaća samo one koji su kao Se'id. Zar niste čuli Allahove riječi u suri El-Maida?
"Allah prima samo od onih koji su dobri!"

Posjetite www.islamski.net

Na kraju Se'idova životopisa, obećajmo zajedno Allahu, dželle šanuhu, da ćemo nastaviti Se'idov put. Tako ćemo uzdići historiju mudžahida u srcu svakoga od nas, puni junaštva, požrtvovnosti, imana i nesebičnosti, I tako ćemo biti, kao Se'id, dobitnici: "Oni koji vjeruju i dobra djela čine, koji jedni drugima istinu preporučuju i koji strpljenje preporučuju jedni drugima..."

EBU UBEJD IBNUL-DZERRAH,

RADIJALLAHU ANHU Zadatak uma je razmišljanje

Ime mu je Amir, a poznaje Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, od malehna. On dobro zna čovjeka kojega krasi samo dobre osobine. To je Ebu Ubejd, čovjek zdravog uma i nepogrješivog rasuđivanja. To mu je omogućilo da istinu odvoji od neistine. Nije volio živjeti u tami i razvratu džahilijeta Kurejšija.

Divno je kada čovjek koristi svoj um da bi ispunio samo Allahove želje. A Allah, dželle šanuhu očekuje od svih da pravilno razmišljaju i rasuđuju. Vi dobro znate da u tom slučaju čovjek ne može biti izgubljen. Ebu Ubejd je iskreno vjerovao da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, dostojan da vodi svoj narod. "Hajde, Resulullah, razglasi svima da te Allah poslao da spasiš svijet od mraka, kao svjetiljka koja sja, i pozivaj ih Allahu. Ebu Ubejd, radijallahu anhu, će biti među prvim mu'minima, koji će sigurno podržati tvoju Objavu i neće te razočarati."

Junaštvo je biti među prvacima koji su spoznali Istinu

I kaže Ebu Bekr svom prijatelju, šta je rekao pred Resulullahom, nakon Objave, I shvaća Ebu Ubejd da je Ebu Bekr u pravu u onome što je govorio Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem. Nije se dozvolio pokolebati. Zato se dogovorio s Ebu Bekrom da odu zajedno kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i pred njim izgovore riječi istine. Koliko je slatka brzina koja je učinjena u težnji prema ispravnosti i spasu! Željeli bismo da smo i mi bili s tobom i da smo te pratili tamo kuda si išao. Onda bismo, iz tvojih čistih usta, čuli najljepše izraze koje poznaju Nebesa i Zemlja.

Međutim, mi danas to ponavljamo za tobom i čitamo o ljepoti i ispravnosti tvoga vjerovanja. Svjedočim da nema boga, osim Allaha i svjedočim da je Muhammed Njegov poslanik. Allahume (Bože), i nas upiši među hrabre i prvake u imanu zajedno s Ebu Bekrom, Ebu Ubejdom i među sve ostale prvake islama, Gospodar naš!

Kafir ne prihvaća Istinu

I doznadoše sve Kurejšije da je Amir ibnu El-Džerrah prihvatio novu vjeru, uz Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i Ebu Bekra, radijallahu anhu. Nisu mogli otrpjeti, niti dozvoliti, čovjeku da napusti njihovu vjeru i vjeru njihovih očeva. Međutim, Ebu Ubejd nije tražio njihov pristanak, niti dozvolu za to. On hrabro, jasno i čvrsto stoji i kaže: "Nije nikakav prijestup da čovjek svjedoči da je Allah njegov Stvoritelj i Gospodar, koji zaslužuje da mu ibadet činimo, i to samo Njemu! Nije nikakav grijeh da pretekne u napredovanju i imanu. Neće škoditi sinu ovog sretnog grada, da presitgne džahile (neznalice) i starkerle."

Kurejšijski kružoci čuše riječi ovog junaka. Odlučili su, nasilnici, kojima je istina strana, zaustaviti napredovanje islama. Međutim, shvatili su na kraju da će Objava opstati, čak kada bi se tome, neprestano suprotstavljali svi uglednici i poglavari Kurejšija.

Mu'min ne spava zbog nepravde

I tako prilazi Ebu Ubejd redu u kojem su Bilal, Suhejb i Habbab, radijallahu anhum. S njima podnosi zlostavljanja koja im čine mušrici. Zajedno s njima strpljivo podnosi i dijeli sve gorčine u ime zapovijedi Allaha, dželle šanuhu, i Njegova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Ebu Ubejd je upozoravao svoje pleme, kao što je to činio i Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem. Međutim, njegovo pleme i rodbina su ga odbili, kaznivši ga surovo, tako da bi se i planine pod njihovom kaznom pokobile i uslišale im zahtjeve. Ali, onaj koji je čvrst i jak poput Ebu Ubejda, neće se pokolebati. Blago tebi, Amire, na tvom strpljenju i junaštvu! Svojom čvrstinom si slomio otpor nasilnika! Oni su te zlostavljali, ali ti nisi popustio! Zlostavljali su te, ali te nisu pokolebali! Uvijek si bio čvrste vjere! I hvala Allahu, delle šanuhu, neka nisi popustio! Allah je usadio ljubav i snagu u srce febi neustrašivom borcu za istinu!

Pa neka bude blago i nama, koji čvrsto stojimo na putu Allahove Objave. Nositi ćemo svjetlo koje će upućivati druge prema Allahu, onako kako je to radio Ebu Ubejd, radijallahu anhu.

"Pomozite sebi strpljenjem..." (II; 45)

Kurejšije su sve više stezale mrežu oko Ebu Ubejda. Ipak ga nisu odveli od njegove vjere, lako je odlazio s muhadžirima u Abesiniju, nije mogao a da ne bude u prvim redovima borbe za Allahovu

Objavu. Zato se iz Abesinije vratio u središte borbe, u Mekku. Vratio se da bi na sebe preuzeo dio tereta koji je nosio Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem. Uvijek je podržavao Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i vjerovao mu, čak i kada su ga mnogi utjerali u laž, pogotovo nakon Mi'radža. Bio je zajedno s Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem, i drugim muslimanima, kad su ih Kurejšije maltretirale i držale izolirane na brdu zvanom Ebu Talib. Tu, na tome mjestu, bili su zadržani i bojkotirani muslimani, zajedno s Benu Hašimom. Ebu Ubejd je tako ispio punu čašu gorčine. Zato je kod Allaha upisan zajedno sa strpljivima u dobru i zlu, sa svojim iskrenim i odanim imanom.

Ostao je neustrašiv borac i strpljiv junak, koji čvrsto vjeruje u Allahovu pomoć. Ta vjera i vjerovanje, pomoći će Ebu Ubejdu na "Dan kad neće nikakvo blago, a ni sinovi od koristi biti, samo će onaj koji Allahu čista srca dode, biti spašen!" (XXVI; 88, 89)

Čvrsta bratska veza

Došlo je do ušiju Ebu Ubejda, da je sjeme Tevhida u svijetlom gradu Medini dozrelo, na rukama ashaba, i prvog junaka Objave, Musa' b ibnu Umejra Tada je Ebu Ubejd poželio iskoristiti priliku da slobodno širi Allahove riječi. Zato je bio jedan od prvih koji su učinili hidžru da bi radio i saradivao s Resulullahom - radi širenja i uzdizanja Allahove riječi.

Tamo, u Jesribu, grad je osvjetljen prisutnošću Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovih ashaba, koji su s njim došli (Muhadžiri),! koji su ga srcem punim ljubavi dočekali, kao prijatelji i pristalice (Ensarije). Prema zahtjevu Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, Ebu Ubejd se u Medini pobratimio sa Sa'dom ibnu Mua'zom, vodom Ensarija, te ih je od tada vezivala čvrsta bratska veza, pa su zajedno doživjeli svoje najljepše dane. Obojica su bili bliski saradnici i savjetnici kod Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Bili su veoma mudri i strpljivi, a to je i zbog Allahove milosti prema njima. Osim toga, odlično su se snalazili u državičkim pitanjima.

Potvrda muslimana je njegovo vjerovanje (akaid)

Uz Allahovu pomoć, uspomena na Ebu Ubejda ostaje vječna i to u ajetima koji su objavljeni na Zemlji kao radosne vijesti. Zna li razlog zbog kojega su došli ajeti u vezi s Ebu Ubejdom?

U bitki na Bedru, bio je Ebu Ubejd u prvim borbenim redovima. Izmiješale su se vojske, zazveckale su i zasjale sablje, padali su mrtvi. Evo, Ebu Ubejda, neustrašivog junaka u redovima heroja, kao da nekoga traži! Upao je u neprijateljske redove jednom, dvaput, tri puta, nešto je tražio. Zna li šta je tražio? Tražio je svoga oca, nevjernika, koji je njega i druge muslimane zlostavljao, I evo ga! Za tren oka, pada njegov otac, sav u krvi. To su teški trenuci, gorki i bolni. Ali samo zbog imana se gine i ubija!

Oni su na Allahovoj strani

Veliki junak nije želio da mu otac umre kao kafir. Ali je njegov iman bio daleko jači od ljubavi prema ocu, pa ga je zato morao ubiti kao nevjernika.

Vjerovanje ne poznaje nikakve veze, osim imanskih. jer nema jače veze od veze s Kur'anom. Ebu Ubejdovo ubijanje je kao i svakog muslimana, islamska vjera. Zato su melec došli na Zemlju, donijevši s neba kur'anske ajete, da bi Ebu Ubejdu zbog oca presahnula tuga i da bi mu olakšali teške trenutke. On ništa nije učinio, osim onoga što je dobro, ispravno i istinito.

"Ne treba ljudi koji u Allaha i u Onaj svijet vjeruju da budu u ljubavi s onima koji se Allahu i Poslaniku Njegovu suprotstavljaju, makar oni bili očevi njihovi, ili sinovi njihovi, ili braća njihova, ili rođaci njihovi. Njima je On u srca njihova vjerovanje usadio i svjetlom svojim ih osnažio, i On će ih uvesti u džennetske bašče, kroz koje će rijeke teći, da u njima vječno ostanu. Allah je njima zadovoljan, a oni će biti zadovoljni Njime. Oni su na Allahovoj strani, a oni koji su uz Allaha sigurno će uspjeti." (LIX; 22).

Neka ti duša bude smirena, Ebu Ubejde, i blago tebi što ti je prenesena radosna vijest od Allaha, dželle šanuhu.

Krezubi - nadimak koji ostaje zauvijek

Ebu Ubejd se hrabro borio u bitki na Uhudu. Bio je s nekolicinom, Talhom, Zubejrom i Sa'dom, pored Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, štiteći ga od mnoštva bačenih strijela, kopalja i sablji. Ono što

je učinjeno na Uhudu zapisala je povijest za sva vremena krupnim slovima. Tako su od uboda kopljem u Resulullahovo lice ušle i dvije krhotine oklopa. Ebu Ubejd ih je izvadio zubima, pa su mu tako pukla dva prednja zuba, te dobi nadimak - Krezubi. Taj nadimak je za Ebu Ubejda, bio najdraži. U tom nadimku se krije najljepši dokaz za vjernost. To nije neobično, jer on, junak Amir, i njegovo junaštvo - ostaju vječno.

Povjerenik (Emin) ovoga ummeta

Ibnul-Džerrah ima nadimak Emin ummeta. To je krasan nadimak. U vezi s tim, postoji posebna priča. Dođoše iz Jemena i Nedžrana u Medinu dvije delegacije, da prihvate islam, tražeći od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da s njima pošalje nekoga ko će ih podučiti islamu. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, stavi svoju mubareć-ruku na Ebu Ubejda i reče: "S vama ću poslati iskrenog, vjernog i časnog čovjeka, Ebu Ubejda - Emina ummeta!"

Koliko smo sretni, Povjerenice našeg ummeta, kada znamo da ti zaslužuješ ovaj nadimak! Ti si častan i odan islamu u to nas je uvjerio i naš Poslanik, sallallahu alejhi ve sellern. O tome je tvrdio jezikom i srcem Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pa mu je rekao: "Idi s njima u Nedžran i Jemen i pridobi ljubav svih njih, da bi bili spokojni, a i naš ummet, čiji si ti Povjerenik!"

Povjerenje je zavjet koji ostaje

Kada je Poslanik umro, povjerenje koje je on gajio prema Ebu Ubejdu došlo je do punog opravdanja. Ebu Ubejd je podnio zakletvu na vjernost Ebu Bekru, čuvajući time amanet i obećavši da će još više raditi na njegovanju jedinstva među muslimanima. Bio je, također, među prvima koji su položili zakletvu Omeru, radijallahu anhu. Iako je Ebu Bekr mislio predložiti Ebu Ubejda za halifu, znajući dobro kakvu težinu ima nadimak "Emin (Povjerenik) ummeta", ipak do toga nije došlo.

Ebu Ubejd je odbio da bude na ovom visokom položaju kao prvi nasljednik poslije Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, jer je dobro znao da Ebu Bekr, radijallahu anhu, ima posebno, časno mjesto među muslimanima. Ebu Ubejd je ostao blizak s Ebu Bekrom, radijallahu anhu, bio mu je politički savjetnik i savjetnik u pitanjima fikha. Ebu Bekr je Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, rekao za Ebu Ubejda da je mudar političar i izvanredan fakih. Zato je Ebu Ubejd, za života, a i poslije, doživio veliki ugled.

Mudrost u šutnji

Vidimo gau Samu (Siriji), kao vojskovođa četiri vojske, koje je posao Ebu Bekr, da osvajaju Sjever. U njegovim bitkama protiv Bizanta, posebno u bitki "El-Jermuk", dolaze do izražaja plodovi njegovog iskustva, pa i mudrost u vođenju politike. Usred nezaboravne bitke je saznao za smrt Ebu Bekra, te da je novi hal'ifa postao Omer, kao i to da mu je naređeno od Omera da smijeni Halid ibnul-Velida kao vojskovođu i pretvori ga u običnog vojnika. Ebu Ubejd je na svoju odgovornost prešutio tu vijest, kako se ne bi negativno odrazila na moral vojnika. O tome nije ništa rekao do konačne pobjede. Bez toga mudrog poteza, ne bi Jermuk postao ključ osvajanja Sama i ključ vašeg imana. Hvala Allahu, koji je našem ummetu podario tako odanog muslimana, kao što je Ebu Ubejd, radijallahu anhu!

Junaštvo i zalaganje za mir i u ratu

Ako hoćemo istaknuti čovjeka iz ummeta Muhammedovog, sallallahu alejhi ve sellem, koji je između ratne i mirne opcije bio naklonjeniji mirnom rješenju, onda je to Ebu Ubejd, radijallahu anhu. Bio je također dobar čuvar muslimanskih života. Potpisao je primirje s Bizantincima. Naredio je Halidu ibnul-Velidu da poštedi ljudske živote. Poštedjeti što više života je preduvjet mira: "Ako budu skloni miru, budi i ti sklon i pouzdaj se u Allaha!"

Mir je smatrao najboljim rješenjem za sve. Ali to ne znači da je bio manje sposoban i vješt ratnik. Prilikom opkoljavanja grada El-Lazikija, naredio je svojim vojnicima da iskopaju duboke jame, tako da svaki može zajedno sa svojim konjem stati u nju i sakriti se. Ujutro su Bizantinci pomislili da je muslimanska vojska otišla. Otvorili su vrata ogromnih zidina i bezbrižno izašli da obavljaju svoje poslove. Ali im sreća nije dugo trajala. Morali su se predati muslimanskim konjanicima koji su ih iznenadili.

Kako je samo bio milosrdan

Sreći nije bilo kraja. Svi gradovi Sama su veličanstveno dočekali Ebu Ubejda i njegovu vojsku.

U njihovoj zemlji, ovaj veliki vojskovođa je zasadio sjeme imana, a zatim oslobodio i očistio cijelu Siriju od Bizanta.

Nakon oslobođenja Jerusalema, desilo se ono što niko nije očekivao. U Palestini se širila kuga. Nažalost, i Ebu Ubejd je bio zaražen, kao i veliki broj muslimanskih vojnika. Neka ti se Allah smiluje, Ebu Ubejde! Ostao si uz vojnike do zadnjeg trenutka svoga života. Kako si brižan i milosrdan! Kako ti je zadaća bila velika! Strpljivo si podnosio taj veliki teret! Dočekaj nas tamo gdje si obećan Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem! Naći ćemo i tebe i Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, u Džennetu ako Bog da!

Učite svoje sinove streljaštvu

Kad biste upitali bilo kojeg muškarca iz Mekke, ko je najbolji strijelac među Kurejšijama, dobili biste odgovor. "To je Sa'd ibnu Ebi Vekkas! On je prvi čovjek u streljaštvu, dobitnik svih nagrada!"

U svom je dućanu, u jednom njegovom dijelu, napravio poseban izlog namijenjen tome. Njegov dućan je bio posebno zanimljiv za junake iz bitaka i posjetioce koji vole tu vještinu. Tu su mogli upoznati majstorstvo izrade i ljepotu izgleda oružja. Kad bi došli do dućana, vidjeli bi ga kako sjedi u prednjem dijelu, oštri strijele i izrađuje vrhove kopalja. Njegova vještina u bitkama stvorila je od njega vrsnog majstora i stručnjaka. Njegova porodica, a posebno majka, zatražila je od njega da ostavi taj zanat, jer je za to potrebna velika preciznost i napor. Ali, pravi Kurejšija je to odbio. Znao je pravi razlog njihove zabrinutosti zbog čega su tražili da se prođe ratnih vještina i junaštva.

Sunce otklanja tminu

Jednoga dana Sa'd, vrlo umoran, legne na krevet i utone u dubok san. Ružno je sanjao, te se sav oznojio. Vidio je sebe kako se nalazi u nekom teškom mraku, ne znajući kuda da krene. Osjetio je iznenadnu težinu u prsima, nije mogao da udahne i umalo da se ne uguši. Ali, iznenada, nestade toga mraka i dođe mu svjetlo iz neke daljine. Svjetlo je izgledalo jako poput Sunca. Bila su to svjetla koja nose njemu draga lica, Ebu Bekra, Aliju ibnu Ebi Taliba i Zejda ibnu El-Harisa. Osjetio je neku sigurnost i spokoj u svojoj duši. Ujutro je otišao u svoj dućan i upravo počeo oštriti strijele, kada naiđe Ebu Bekr, radijallahu anhu. Ebu Bekr mu je bio tako drag prijatelj, da mu se učinilo da je Sunce upravo izašlo njegovim dolaskom. Nakon nekoliko minuta, Ebu Bekr ga je obavijestio o nečemu jako važnom u vezi s Muhammedom, sallallahu alejhi ve sellem. Sa'd je bio jako sretan i nasimjan. On više nije samo daidža Muhammedov, on je sada daidža Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem.

Mu'minova sreća je vječna

Došlo je vrijeme, Sa'de, da uistinu postaneš daidža Poslanikove Objave. On te sada čeka da postaneš četvrti mu'min od svih Kurejšija koji mu vjeruju. Pripala ti je dvostruka čast!

Sa'd upita Ebu Bekra: "Ko su ta trojica koji vjeruju Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem?" Ebu Bekr odgovori: "Ja, Ali, i Zejd ibn El-Haris! Pred Sa'dovim očima javi se ponovo slika iz sna. "Kunem se Allahom, oni su ti koji su mi osvijetlili tminu i otklonili strah! Hajdemo brzo, Ebu Bekre, hoću da budem ja taj četvrti, ne mogu više čekati!" Obradovao se Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, svom najdražem daidži. Obradovala su se i trojica ashaba novom i četvrtom mu'minu. Svi su imali razlog za radost. Ko se ne bi obradovao Sa'dovom imanom? I mi smo, također, sretni i ushićeni. Dobro nam došao, Resulullahov daidža, da bi i ti, zajedno s njim, nosio teret Objave.

Možda iskorištavaju naša osjećanja

Nismo bili obradovani i ushićeni samo Sa'dovim imanom, nego i njegovom čvrstinom i ustrajnošću na tom putu. Čim se vratio svojoj kući, Sa'd je počeo klanjati i namaz obavljati onako kako ga je učio Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, iako je znao da su njegova porodica i majka vatrene pristalice idolopoklonstva i da obrede obavljaju kipovima i idolima. Kad je vidjela Sa'da kako čini neke njoj nejasne pokrete, njegova majka se silno iznenadila. Ubrzo nakon što je obavio namaz, upitala ga je

0 tome, a on joj je odgovorio: "Majko, obavljam namaz Allahu, Stvoritelju Nebesa i Zemlje. On me je uputio Svojoj i Muhammedovoj vjeri. OVaj ibadet nikada, sve dok sam živ, neću napustiti!" Ona reče: "Ako se, Sa'de, ne vratiš svojoj prvoj vjeri, ja od danas neću ni jesti ni piti! Neću okusiti hranu, niti ću popiti kap vode, sve dok ne odbaciš Muhammedovu vjeru!"

Mu'min ne ostavlja vjeru Istine

Sa'd, radijallahu anhu, je uvidio da mu majka ispunjava svoju zakletvu

1 svoje obećanje. Na tren je bio u nedoumici. Ali, i sam je bio jako odlučan u svom čvrstom obećanju Allahu i svom Poslaniku. Zato je rekao svojoj majci, nakon što nije ni jela ni pila:

- "Ja se neću vratiti svom kufru i neznanju džehaletu, nakon što me je Allah uputio prema stazi imana i ispravnosti. Pametan čovjek, majko, nikad ne odstupa od onoga što je dobro!"

- "Ja neću okusiti ni vodu ni hranu, makar umrla od žeđi i od gladi! Ljudi će, nakon moje smrti, reći: "Sa'de, ti si ubio svoju majku!"

- "Kunem se Allahom, majko, kada bi ti imala hiljadu života, pa da te duše napuštaju jedna za drugom, ja neću napustiti vjeru istine, pravde i ispravnosti, a ti kako hoćeš!"

Kad mu se majka uvjerila u njegovu čvrstinu, odlučnost, pa i hrabrost, odbacila je svoju nakanu i vratila se jelu i piću.

Kur'an ovjekovječuje stav muslimana

Saznao je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, što se sve dešavalo njegovom daidži u vlastitoj kući. Jasno su znala i Nebesa o njegovom nepokolebljivom stavu. Eto, spušta se Džibril i nosi radosnu vijest Sa'du i Allahovom Poslaniku zajedno, da je Sa'dov stav, stav koji prihvaća Allah, dželle šanuhu, Njegov Poslanik, meleci i mu'mini:

"Mi smo naredili čovjeku da bude poslušan svojim roditeljima. Majka ga nosi, a njeno zdravlje trpi, a odbija ga u toku dvije godine. Budi zahvalan Meni i roditeljima svojim! Meni će se sve vratiti. Ako te budu nagovarali da drugoga Meni ravnim smatraš, onoga o kome ništa ne znaš, ti ih ne slušaj i prema njima se, na ovome svijetu velikodušno ponašaj, a slijedi put onoga koji se Meni iskreno obraća, Meni ćete se poslije vratiti i Ja ću vas o onome što ste radili obavijestiti!" (XXXI; 14,15)

To je četvrta, veličanstvena stranica, stranica časti. To je Sa'dova stranica, stranica mu'mina. On je četvrti među četvoricom. On je Poslanikov daidža. S njim je Allah zadovoljan, iako je rasrdio svoju majku. O njemu govori Kur'an i podupire njegov stav.

Mi smo na Allahovom putu

Sa'd napušta Resulullaha, sallallahu alejhi ve seilem, sretan i spokojan, što i kur'anski ajeti odobravaju njegov stav. Na svom putu kući, Sa'd je u društvu nekolicine Resulullahovih ashaba. Na tom putu, Sa'd ispisa još jednu stranicu dobročinstva. Prvu takve vrste. Na njegovom putu ga pokuša spriječiti Ebu Džehl. Njega i one koji su bili s njim upita: "Šta mislite o našim bogovima?" Oni odgovoriše: "To je obično kamenje, koje niti šteti, a niti dobro ne može učiniti. Allah je iznad svega toga. A u Allahovoj vjeri je svako dobro."

Na to se jako naljuti Ebu Džehl, te dođe do fizičkog obračuna. Sa'd je udario Ebu Džehla košću koju je držao u ruci i izranjavao ga. Ebu Džehl je uzvratio udarcem Sa'du u uho, pa je Sa'du potekla krv. To je prva krv potekla radi Allaha, dželle šanuhu. A krv Ebu Džehla je potekla u ime šejtana.

Oprostio sam vam

Krv Ebu Džehla nije u historiji ni prva ni zadnja krv, potekla izazvana od velikog junaka Se'ida. Nakon hidžre u Medinu, dragi daidža neustrašivo stoji u bitki na Bedru i kidiše na neprijatelje. Mnogo je doprinio pobjedi, zajedno s ostalim velikanima, a pod vodstvom Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve seilem.

Sa'd je sačuvao krznenu kaput koji je nosio u bitki na Bedru, kao uspomenu na Allahovu pomoć s Neba. Čuvao ga je i kao simbol herojstva koja je Allah, dželle šanuhu, namijenio svojim robovima mu'minima iz redova Muhadžira i Ensarija, radijallahu anhu u prvojodlučujućoj, borbi između pravde i nepravde.

Bože i nas upiši među junake islama! Oprosti nam, kao što si i njima oprostio! Pomozi svakome od nas da budemo veliki junaci koji pomažu Tvoju vjeru i Objavu!

Bože, usmjeri mu strijele k neprijatelju

Planine i doline potvrđuju, a i sama planina Uhud svjedoči da je Sa'd, radijallahu anhu, i sam bio mu'džiza (čudo). Njegove ruke, nikada, ni časa nisu bile na miru, te je tako neprekidno odapinjao strijele i udarao po neprijatelju. Posmatrao ga je Resulullah, sallallahu alejhi ve seilem, s ponosom, pa mu reče: "Odapinji, Sa'de, odapinji strijele, tako ti iskupljujem majku i oca. Allah te pomaže!"

Meleci na to rekoše: "Amin, kad Resulullah poziva Allaha za pomoć i potporu svom daidži!"

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve seilem, nije nikada do tada rekao nikom: "Iskupljujem ti majku i oca!", osim Sa'du, radijallahu anhu. To su iskrene riječi iz mubareć usta Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. On savršeno zna ko je Sa'd i kome iskupljuje majku i oca.

Perzija je osvojena

I nakon smrti Poslanika, sallallahu alejhi ve seilem, nastavila su se Sa'dova junaštva u svim bitkama. Svoja junaštva Sa'd, radijallahu anhu, zapečaćuje časnom i vječnom uspomenom koju nema niko, osim Halida i Ebu Ubejda, koji su pravili čuda u bitkama na Jermuku, u Samu, i na tlu Bizanta, i gotovo da takve i nema u cijeloj povijesti. Vi, sigurno, znate da su Perzija i Rim tada bile najveće države na svijetu.

Halid i Ebu Ubejd su najavili prvu polovinu radosne vijesti koju je Resulullah, sallallahu alejhi ve seilem, objavio: "Rim je osvojen!" Ostalim muslimanima je preostalo da realiziraju drugu polovinu radosne vijesti i da nakon osvajanja kažu: "Perzija je osvojena!" Ovaj put pobjednički bajrak nosi Sa'd za vrijeme Omera El-Faruka, radijallahu anhu. Polazi Sa'd, uz Allahove borbe, i stiže u Irak, tadašnji prostor Perzije, gdje se sukobljava s velikom perzijskom vojskom od sto hiljada vojnika, pod vodstvom Rustema.

Samo Allaha treba obožavati

Riječi Sa'dovih izaslanika upućene Rustemu su bile veličanstvene. Predvodio ih je ashab El-Mugire ibnu Šu'be, koji je stajao na tepihu, pred Rustemom, govoreći o Sa'dovoj želji, želji njegovih vojnika i muslimana, pa čak i želji čitavog islama za otklanjanjem nepravde.

"Došli smo da ostavite svoje idolopoklonstvo i prihvatite Allahovu vjeru; da ostavite vjeru zuluma i uzmete vjeru pravde - islam; da izađete iz tjeskoba ovoga svijeta i budete spašeni na Onome svijetu - Ahiretu!"

Vojska islama je poslije ovih riječi pošla na osvajanje Perzije - ognjišta idolopoklonstva. Došli su da bi rekli da je Allah, dželle šanuhu, veći i veličanstveniji od Kisre. Allah, dželle šanuhu, je bio uz Sa'da i islamsku vojsku, koja je odnijela pobjedu nad Perzijancima, vatropoklonicima. Iako je tada Perzija slovila kao najjača i najveća država tog vremena, sve je to bilo ništavno pred pobjedonosnom vojskom islama, koju je Allah, dželle šanuhu, pomogao.

Svaki musliman je ravan jednom narodu

Bez obzira na opremu i slonove kojim je raspolagala Rustemova vojska, doživjela je poraz. Pala je velika perzijska vojska pred naletom sinova islama, njihovih kopalja, oštih sablji i čvrstog imana. U perzijskim redovima zavlada strah i panika, tako da su ih i vlastiti slonovi počeli gaziti. Za razliku od perzijske, muslimanska vojska nije bila brojna, ali su zato njeni vojnici bili naoružani čvrstom vjerom. Svaki takav musliman bio je ravan jednom narodu, svaki je osobno bio jedna vojska s opremom, naoružanjem i snagom.

Muslimansku vojsku je predvodio El-Kaka'ibnu Amr. Izdaleka se već mogla naslutiti pobjeda. Jedna glava, sva u krvi, skortljala se uo sredine bojišta. To je glava nekoga ko se bijegom pokušao spasiti ali nije uspio. Odmah zatim se začu glas: "Kunem se Bogom, Gospodarom Ka'be, Rustemu sam odsjekao glavu!" Rustemova glava pade na zemlju, pred noge muslimana.

Sa'dova vojska nije iznevjerila

Muslimanska vojska je proslavljala pobjedu. Bili su ushićeni i veličali su Allaha, dželle šanuhu, koji im je omogućio da ostvare ovaj veliki uspjeh, I do Omera, radijallahu anhu, dođe vijest o pobjedi. Sada se, Omere, možeš odmoriti, ne trebaš biti više napregnut iščekujući vijesti s bojišta. Blago tebi kad imaš tako velikog junaka i vojskovođu Sa'da, radijallahu anhu. On je shvatio ozibljnost povjerenog mu zadatka. Ni jedna vojska ne bi se razočarala, ako bi je predvodio Sa'd, radijallahu anhu. Omer ga je poslao da svojim rukama ostvari mu'džizu koju je još Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, izrekao o osvojenju Perzije!

Sa'd ulazi u Kisrinu palaču, najbogatiju riznicu na Zemlji, i tamo klanja namaz, u gradu El-Medain (Ktesifon), a zajedno s njim su i njegovi drugovi. Predvodio je namaz, a poslije rekao: "I koliko ostaviše bašči i izvora, i njiva zasijanih, i dvorova divnih, i zadovoljstava koja su u radosti provodili!"

(XLIV: 25-27) Istinu kaza Allah, dželle šanuhu, istinu je rekao Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u svojim radosnim objavama. Bože, smiluj im se, i budi zadovoljan sa svim ashabima!

Bože, ostvaruj našim rukama pobjede

Nakon stoje predvodio i bio vojskovođa najveličanstvenije vojske, Sa'd postaje emirom Kufe. Poslije nekog vremena, iz Kufe se vraća u Medinu i nastanjuje se u El-Akiki, gdje su mu kuća i imanje i gdje završava svoj život u dubokoj starosti.

Allahumme (Bože), smiluj se Sa'du, junaku i vjerniku! On je daidža Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. On je kovač slave i časti.

On je otvarač perzijskih riznica. On je junak El-Kadisije i on je taj koji je planirao put toga osvajanja i pobjede. Allahumme, molimo Te, da nam podariš hrabrost, junaštvo i čvrstinu, kao i našim roditeljima i svim vjericima!

ABDURRAHMAN IBNU AVF
RADIJALLAHU ANHU BOGATI MUSLIMAN

Ispravnost je put razumnih

Abdurrahman ibnu Avf je od Resulullaha, saliallahu alejhi ve sellem, mladi deset godina i od malena je znao ko je Muhammed, saliallahu alejhi ve sellem. Želio je da i njega krasi osobine kojima se Resulullah odlikovao, a to je smirenost i uljudnost. Nisu mu se sviđale ružne navike iz džahilijeta, kao što je idolopoklonostvo.

Abdurrahman je bio čovjek lijepog izgleda, omiljen u društvu. Uspješno se bavio trgovinom, vješto i mudro. Nije bio prevarant, niti je zakidao, nego je uvijek bio pošten i čestit. Sve te lijepe osobine krasile su ga od rane mladosti i po tome su ga svi ljudi poznavali. Imao je sreće da je posloviao s poštenim i časnim drugovima. Bili su to iskreni i ispravni Ebu Bekr, Talha, Zubejr i Sa'd. Zato je i Abdurrahman bio isti kao i oni, koji su prihvatili islam od samog početka.

Slava prvacima

Njegovo prvo ime je bilo Abdul-Ka'be. Kada mu je Ebu Bekr ponudio da prihvati islam, on je to i učinio. Nakon toga su zajedno otišli kod

Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, je običavao novom mu'minu dati novo ime, koje je prikladno njegovoj ličnosti. Tako je Abdul-Ka'be dobio ime Abdurrahman.

Neka Allah, dželle šanuhu, bude zadovoljan sa Abdurrahmanom. On mu se ;milovao i uputio ga na put islama! Abdurrahman je volio istinu, slijedio je pravde i Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, u širenju i prenošenju Allahovih riječi, te je bio samo Njemu pokoran. Blago onome ko je među prvacima koji su radili najbolja djela.

Allahumme (Bože), učini da budemo među onima koji slušaju svako dobro i slijede ono što je najbolje.

Djela oživljuju ime

Možda riječ rahmet (milost), ne odgovara nikome drugome više nego našem uvaženom mu'minu Abdurrahmanu. Rahmet se nikada nije odvajao od njega. Bio je milostiv prema ostalim Allahovim robovima. Nikada nije škrtario, uvijek je dijelio. Nikada nije bio zatvorene ruke. Uvijek je davao, nikada uzimao. Ali, unatoč tome, bio je dobar domaćin. Trošio je, kupovao i sadaku dijelio. Ulaskom u islam, postao je još milosrdniji. Kako je divno kada čovjek svojim djelima dokaže da zaslužuje ime koje nosi.

Bože, Gospodaru svjetova, popravi naše ponašanje i čudi naše i ukrasi ih kao što su naša imena ukrašena!

Učinimo mu izlaz

Kao što znate, nevjernici ne razlikuju bogatog i siromašnog muslimana kada ih muče i zlostavljaju. Zato su prema Abdurrahmanu, čovjeku od položaja, bogatom i časnom čovjeku, priredili najgnusnije načine mučenja. Iz tog razloga je bio prisiljen na iseljenje u Abesiniju. Na ovom putu, kao i svi muslimani, imao je veliko breme briga i teškoća. Nije mogao ostati dugo u Abesiniji. Vratio se u Mekku, kako bi nastavio svoj zadatak širenja islama, trpeći zlostavljanja i mučenja -sve radi izvršenja zadaće koju nalaže Objava.

Došla je utjeha od Allaha, dželle šanuhu. Abdurrahman je ponovo učinio hidžru, ali sada u Jesrib. Zahvalio je Stvoritelju, dželle šanuhu, što mu nade izlaz. U Medini je bio jedan od istaknutih ashaba koje je volio Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem. Možda ga je najviše učinilo omiljenim to što je imao samopouzdanje i nije prihvaćao ničiju pomoć.

Samopouzdanje je vrlina

Znate već da je učinio hidžru ostavljajući cijelo svoje imanje u Mekki. U Medini se pobratimio s drugim muslimanom, prema želji Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Nije kao muhadžir želio da

bude na teretu drugima. Odlučio je ostati onakav kakav je i bio, ponosan i oslonjen samo na Allaha, dželle šanuhu.

Evo šta je rekao pobratimu, Sa'du ibnur-Rebiu El-Huseinu, nakon što mu je zahvalio'na svemu što mu je ovaj ponudio:

"Vodi ti mene do tržnice!" Čim su stigli do pojace, počeo je kupovati i prodavati neke sitnice. Pri tome ga je pratio Allahov beričet. Nakon izvjesnog vremena postade jedan od najvećih trgovaca. Kako i ne bi kada je tako pošten i iskren!

Nasmiješi mu se Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, kada je vidio da je postao tako uspješan trgovac. Postao je vlasnik većeg imanja od onoga koje je ostavio u Mekki.

Vječno odlikovanje s Uhuda

Resulullah je shvatio i uočio Abdurrahmanovu izdržljivost i beskrajnu hrabrost. Uz Vjerovjesnika u bitki na Bedru, istaknuo se nejverovatnom hrabrošću.

Bio je jedan od najboljih boraca protiv poraženih nevjernika. Bilježi se da je na Uhudu zadobio dvadeset i jednu ranu. Jedna od tih rana je ostala o trajnom posljedicom. To je rana na koljenu, zbog koje je šepao cijelog života.

To je, dakle, njegovo odlikovanje s Uhuda. Ta ga je rana uvijek podsjećala na džihad, dobročinstvo i beričet. Ta uspomena ga je tjerala da radi još više, kako bi ostvario ciljeve Objave i sudjelovao u svim bitkama, kao i u bitki na Hendeku. On je postao čovjek koji je bio sa Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem, u svim bitkama. Kako je bio mudar, praktičan i staložen čovjek, kad ga je Resulullah postavio za vojskovođu u bitki Devmetul-Džendel! Vratio se s velikim ratnim plijenom. Smirili su se munafici i nisu se više otvoreno pojavljivali, a drugi su prihvaćali islam, i tako je Abdurrahman, radijallahu anhu, izvojevao veliku pobjedu.

Darežljivi Abdurrahman, radijallahu anhu

Pohod El-'Usre dobi naziv "Pohod na Tebuk! Muslimani su davali svoje najskuplje stvari da bi tako pokrili troškove ratne opreme. Kad biste znali šta je sve darivao, bili biste zadivljeni i ne biste vjerovali.

Osmah ibnu Affan je poklonio pola svoje imovine, a Ebu Bekr cijeli svoj imetak. Kada je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upitao Ebu Bekra da li je šta ostavio svojoj porodici, Essiddik je rekao: "Ostavio sam im Allaha i njegova Poslanika!"

Nasmiješio se Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, kad je Abdurrahman, radijallahu anhu, donio bogatstvo vrijedno nekoliko hiljada dinara. Resulullahova sreća bila je još veća kad je vidio Abdurrahmana kako kao imam predvodi borcu koji su klanjali namaz prilikom pohoda na ratište. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, je u posljednjem djelu namaza prišao klanjačima i s njima do kraja klanjao namaz. Do tada ni jedan poslanik nije klanjao namaz za svojim sljedbenicima.

Junaštvo i emanet pravovjernih

Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao: "Istina je, ti si čovjek na pravom putu, ti si čovjek od povjerenja među stanovnicima neba i Zemlje. Zavrijedio si pohvalu od Allaha, dželle šanuhu, jer nisi nikada bio nezahvalnik za ono što ti je On podario. Tvoje bogatstvo je još više raslo kada si trošio na Allahovom putu. Koliko si puta spokojno zaspao, a da si podijelio sve što si imao! Plakao si od straha pred Allahom zato što si bogat, bojeći se Njegove srdžbe!"

On nas je podsjetio na časnih hadisa u kojem se govori o desete rici kojima je obećan Džennet: "Ebu Bekr je u Džennetu, Omer je u Džennetu, Osman je u Džennetu, Alija je u Džennetu, Talha je u Džennetu, Zubejr je u Džennetu, Se'id je u Džennetu, Ebu Ubejde je u Džennetu, Sa'd je u Džennetu i Abdurrahman je u Džennetu!"

Ni za čim neće tugovati

U vezi s Abdurrahmanom ibnu Avfom i drugim uvaženim ashabima objavljen je ajet:

"One koji troše imetke svoje na Allahovu putu, a onda kada potroše to ne poprate prigovaranjem i uvredama, čeka nagrada kod Gospodara njihova -ničega se oni neće bojati i ni za čim oni neće tugovati!" (II; 262)

Vf sigurno, shvaćate da je razlog ovome to, što je darežljivost i velikodušnost Abdurrahmanova bila bezgranična. O njegovoj darežljivosti ima puno primjera koje su prenijeli ashabi. jednom je podario kompletan karavan koji je brojio sedamsto jahaćih životinja; to je prenio Enes ibnu Malik. Jednom prilikom je dao za sadaku zemlju, vrijednu četristo hiljada dinara, a to su prenijeli njegovi sinovi. Davao je sadaku prilikom pohoda na Tebuk - četiri hiljade dinara, a to je bilo pola njegova imanja. jednom je od svoga bogatstva odvojio svotu dovoljnu za oslobađanje trideset hiljada robova. Samo u jednom danu je znao osloboditi po trideset robova.

Dar, a ne sadaka

jednom se Abdurrahmanu učini da je smrtno bolestan. Sačini oporuku u kojoj obeća dati trećinu svoga imanja. Međutim, ozdravio je, ali nije pogazio obećanje. Podijelio je svojim rukama trećinu svog imetka. Nakon

toga je rekao:

"Muhammedovi, sallallahu alejhi ve sellem, ashabi, svakom od vas koji ste bili na Bedru, dajem četiristo hiljada dinara!"

Od onih koji su otišli uzeti svoj dio bio je i Osman ibnu Affan, unatoč svom bogatstvu: "To je poklon od Abdurrahmana, a ne sadaka, to je

halal!" Podijelio je ukupno sto pedeset hiljada dinara. Na kraju je ustanovio da se taj iznos nije ni osjetio na sveukupnom imetku. Napisao je oporuku prije smrti: "Oporučujem da se trećina mojeg imanja podijeli sirotinji!" Kunem se Allahom da je to vrhunac darežljivosti! Bilo bi lijepo da se i mi od Abdurrahmana naučimo darežljivosti i da tako postupamo. Isto tako, bilo bi lijepo da i mi budemo od takvih, kao što je Abdurrahman, radijallahu anhu.

Čudo od udarca

Abdurrahman je za sobom ostavio još lijepih i poučnih priča, jedna od tih priča govori o njegovom doživljaju na Bedru. On o tome priča: "Bio sam u borbenom redu na Bedru, pa se okrenuh i ugledah sa svoje lijeve i desne strane po jednog mladića. Obuze me nelagoda, jer se nisam osjećao sigurnim pored njih dvojice, jedan mi od njih tiho, da drugi ne čuje, šapnu: "Amidža, pokaži mi Ebu Džehla!" Odgovorih mu: "Drago dijete, šta ćeš od njega?" "Čuo sam da on grdi Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem!" - reče on: "Tako mi Allaha, ako ga vidim, past će mu mrak na oči, kao što je i meni pao kad sam to čuo, pa neka izvoli: borit ćemo se, pa nek spretniji ostane živ!" To mi se veoma dopade, reče Abdurrahman. Zatim mi, šapćući, reče drugi isto što i prvi. Ja ne izdržah, nego pogledah u Ebu Džehla, koji je hodao između ljudi, pa rekoh:

"Zar ga niste vidjeli? Evo onoga za koga pitate!"

Njih dvojica potrčaše prema njemu, izvadiše sablje i ubiše ga. Nakon toga, odoše do Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pa on upita: "Koji ga je od vas dvojice ubio?" Obojica odgovoriše: "Ja!" A da li ste obrisali svoje sablje?" "Ne!" - rekoše. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pogleda u njihove sablje i reče: "Obojica ste ga ubili!"

Kraj je najslađi

Abdurrahman, radijallahu anhu, se sada od vas oprašta, ali želi čuti vaše obećanje da ćete ići njegovim putem, putem imana, darežljivosti, strpljivosti i velikodušnosti. Njegova djeca i pored velikog broja, dvadeset i osam sinova i osam kćeri, su mu obećala da će biti kao on. Umro je devet godina nakon što je bio postavljen u savjetodavno vijeće, na kome su izabrali Osmana, radijallahu anhu, za halifu, poslije Omera, radijallahu anhu. Kad je umro, Osman mu je klanjao dženazu. Pokopan je u El-Bekiu, 31. g. po H, u sedamdeset petoj godini života.

Neka se Allah, dželle šanuhu, smiluje Abdurrahmanu ibnu Avfu!!!

On nam je ostavio svoje poučne stranice iz života. Obećajmo, još jednom, Allahu da ćemo biti od onih koji slušaju i slijede ono što je najbolje - Njegovu uputu.

Slava Gospodaru svih svjetova!

1. Svi su bili arapskog porijekla;
  2. Svi su rodom iz Mekke;
  3. Svi su iz plemena Kurejš;
  4. Svi su u rodbinskoj vezi s Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem;
  5. Svi su ugledni i poznati prije islama;
  6. Svi su među prvima koji su primili islam;
  7. Većina njih je primila islam posredstvom Ebu Bekra, radijallahu anhu;
  8. Svi su preselili iz Mekke u Medinu. Neki su od njih prije učinili hidžru u Abesiniju, pa su to junaci obje hidžre;
  9. Svi su bili Ugledni nakon primanja islama. Neki su bili halife, neki šehidi, neki vojskovođe, a neke su krasila sva tri ova obilježja;
  10. Svi su čvrsto stajali uz Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, u svim bitkama, kad su drugi znali pobjeći, posebno u bitki na Uhudu;
  11. O svima nam govori Kur'an časni, u svojim ajetima, ili Allahov Poslanik u svojim hadisima. Neki su od njih spomenuti i u Kur'anu i u hadisima.
  12. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je bio svima njima zadovoljan;
  13. Svi su živjeli, kraće ili duže vrijeme, poslije Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ispunivši svojim životima vječne primjere o čvrstini imana, dobročinstvu, velikodušnosti i junaštvu. Svaki iskreni vjenik treba raditi i težiti da bude jedanaesti od njih, ako Bog da!
- "/ nastojte da zaslužite oprost Gospodara svoga i Džennet prostran kao Nebesa i Zemlja, pripremljen za one koji se Allaha boje." (II I; 133)